ҺҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Буряат-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 14 (8236) | 1957 оной январиин 17, четверг | Сэн 20 мүнгэ

ҺУНГУУЛИИН УЧАСТОК

1957 оной мартын 3-да манай республика дотор ажалшадай депутадуудай аймагай, городской, городуудтахи районуудай, сельскэ, сомоной, поселково Соведүүдтэ һунгалта болохоёо байна. Энэ һунгалтада мүнөө хаа хаанагүй бэлэдхэл хэгдэжэ байна. Һунгуулиин комиссинууд, округууд байгуулагдаад, һунгуулиин участогууд байгуулагдажа дүүрэбэ.

Нютагай Соведүүдтэ болохоёо байгаа һунгалтада бэлэдхэхэ үедэ һунгуулиин участогууд тон шухала үүргэ дүүргэхэ байна. Һунгуулиин участогуудта һунгагшадай список зохёогдожо, тэрэнэй зүб буруунь шалгагдадаг. Депутадта кандидадаар дэбжүүлэгдэгшэдэй түлөө агитаци хэгдэдэг, голосовалган тэндэ үнгэргэгдэдэг. Тиимэһээ энэ үедэ һунгуулиин участогууд болбол эмхидхэлэй болон агитационно-пропагандистска хүдэлмэриин центрынь болодог гээшэ.

Һунгуулиин участогуудай байгуулагдамсаар партийна, советскэ организацинууд һунгагшадай дунда ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулжа эхилхэ зорилготой. Тиихын тула урда үнгэргэгдэһэн һунгуулиин дүршэлые хэрэглэн, һунгуулиин участок бүхэндэ агитпунктнуудые байгуулха шухала. Агитпунктнууд хадаа арад зоной дунда ябуулагдаха ойлгууламжын хүдэлмэриин гол газарынь болохо ёһотой. Агитпунктнуудые хүтэлбэрилэгшэдөөр агитационно-пропагандистска хүдэлмэриин баян дүршэлтэй, политическэ талаараа һайн бэлэдхэлтэй коммунистнуудые томилхо хэрэгтэй. Агитпунктнуудые һаруул, дулаан, уужам байрануудта эмхидхэжэ, тэдэниие һайн түхеэрэлгэнүүдээр хангаха, шэмэглэн гоёохо хэрэгтэй.

Мүнөө Улан-Удэ городой районуудаар 90 агитпункт байгуулагдаад, тэдэнэй олонхинь шэмэглэн гоёогдожо, зарим нэгэниинь хүдэлмэрилжэ эхилээ. Партийна эхин организацинууд политическэ болон уранһайханай номуудаар, шэнэ газетэ болон журналнуудаар, һунгалта үнгэргэхэ тухай материалнуудаар саг соонь агитпунктнуудые хангажа байха уялгатай. Агитпунктнуудта зургаадахи табанжэлэй түсэб тухай, Советскэ Конституци тухай, советскэ болон бүхы социалистическэ лагериин оронуудай эб найрамдалай, демократиин ба социализмын түлөө хэжэ байһан тэмсэл тухай выставкэ—стенд бэлэдхэхэ хэрэгтэй.

Һунгуулиин участогуудта эмхидхэгдэһэн агитпунктнуудта һунгагшадай суглаа, агитаторнуудай семинар, лекци, элидхэл, хөөрэлдөө үнгэргэхэ, уранһайханай самодеятельностиин коллективүүдээр наада табиулха, кино харуулха хэрэгтэй болоно. Һунгагшадые һонирхуулдаг элдэб асуудалнуудаар консультаци, зүбшөөл үгэжэ байхын тула эгээн һайн бэлэдхэлтэй пропагандист болон агитаторнуудай дежурство агитпунктнуудта эмхидхэхэ шухала.

Һунгуулиин участогуудта агитационно-пропагандистска хүдэлмэриие удха түгэлдэрөөр, саг үргэлжэ ябуулхын тулада партийна организацинууд энэ хүдэлмэридэ партийна, советскэ эдэбхитэдые, интеллигенциие, хүдөө ажахын ба промышленностиин мэргэжэлтэдые, үйлэдбэриин түрүүшүүлые олоор хабаадуулха зэргэтэй. Городуудта, хүдөө тосхонуудта, холын фермэ, гүүртэнүүдтэ ажаһуудаг бүхы һунгагшадай, мүн бүхы залуу һунгагшадай дунда политическэ хүдэлмэри таһалдуулангүй ябуулхын тула агитаторнуудые, элидхэлшэдые зүбөөр хубаарилан табиха шухала.

Һунгуулиин участогуудта ябуулагдаха ойлгууламжын-пропагандистска хүдэлмэри нүлөө ехэтэй, дайшалхы шэнжэтэй байха зэргэтэй. Партийна организацинууд агитпунктнуудай ажал-ябуулгаар хододоо һонирхожо, агитаторнуудта, пропагандистнуудта саг үргэлжэ туһалжа байха, хии хооһон үгэ хүүрнүүдтэ эрид шанга сохилто үгэхэ уялгатай.

Нютагай Соведүүдэй һунгалтада бэлэдхэл һунгагшадай политическэ болон ажалай шэнэ эдэбхи үүсхэбэ. Ажалшадай энэ эдэбхиие толгойлон партийна, профсоюзна, комсомольско организацинууд предприяти бүхэнэй үйлэдбэриингөө түсэбые дүүргэхын, колхоз, совхоз бүхэнэй малай үбэлжэлгые һайнаар үнгэргэжэ, малайнгаа ашаг шэмэ дээшэлүүлхын, энэ жэлэй хабарай тарилгада эмхитэйгээр бэлэдхэхын түлөө ажалшадай социалистическэ мүрысөө толгойлон ударидаха зорилготой.

Һунгуулиин участогуудта үнгэргэгдэхэ ойлгууламжын хүдэлмэри, һунгуулиин кампани бүхы дээрээ ажахын-политическэ зорилгонуудые амжалтатайгаар шиидхэхэдэ ажалшадые элсүүлэн эмхидхэхэ, нютагай Соведүүдэй хүдэлмэриие саашадань һайжаруулха, ажахын ба культурна байгуулалтын асуудалнуудые шиидхэхэдэ тэдэнэй үүргые дээшэлүүлхэ, шүүмжэлэл, илангаяа дороһоо гараһан шүүмжэлэл, өөрыгөө шүүмжэлгэ үргэнөөр дэлгэрүүлхэ зорилготойгоор ябуулагдаха байна.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

Узбекскэ ССР-эй Ташкентскэ областиин Октябрьска районой Кагановичын нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ Социалистическэ Ажалай Герой нүхэр Турсункулов Хамракулые „Балта ба хадуур“ гэжэ гурбадахи алтан медаляар шагнаха тухай

Хлопок-сырецэй үндэр ба тогтууритай ургаса абаха хэрэгтэ элитэ ехэ габьяатай байһанайнь, хлопчатник ургуулха түрүү арга хэрэглэхэ талаар үүсхэл гаргаһанайнь ба колхозно үйлэдбэриие шадамараар хүтэлбэрилһэнэйнь түлөө Узбекскэ ССР-эй Ташкентскэ областиин Октябрьска районой Кагановичын нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ, Социалистическэ Ажалай Герой нүхэр **Турсункулов Хамракулые «Балта ба хадуур»** гэжэ гурбадахи алтан медаляар шагнаха.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. ВОРОШИЛОВ.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь А. ГОРКИН.

Москва, Кремль,
1957 оной январиин 13.

Н. А. Булганинда Великобританиин Премьер-Министр Г. Макмилланай үгэһэн харюу

Н. А. Булганинай январиин 12-ой телеграммада Великобританиин Премьер-Министр Г. Макмилланай үгэһэн иимэ харюуе Великобританиһаа СССР-тэ байдаг Посольство СССР-эй МИД-ээр дамжуулан январиин 16-да эльгээгээ:

ЛОНДОН, январиин 14.

Намайе амаршалһан телеграмма Танай эльгээһэндэ, үнэн зүрхэнһөө баясхалан хүргэнэб. Англо-советскэ харилсаае хүгжөөхын тула хамта хүдэлмэрилжэ шадаха байхабди гэжэ мүн бишье этигэнэб.

Гарольд МАКМИЛЛАН.

КАЗАХСТАНАИ СТОЛИЦАДА БҮГЭДЭАРАДАИ ҺАИНДЭР БОЛОБО

Казахска ССР-тэ Ленинэй орден барюулга

АЛМА-АТА, январиин 14. (ТАСС). Мүнөөдэр Казахстанай столицада бүгэдэарадай ехэ һайндэр болохонь. Город наранай һаруул гэрэл соо умбана. Гэр байшангууд дээрэ ССР Союзай ба Казахска ССР-эй гүрэнэй тугууд намилзана.

Шэнэ ба боро газар ашаглалгада амжалта туйлаһанайнь түлөө колхозууд, МТС-үүд ба совхозуудай түрүүшүүлдэ, партийна болон советскэ хүдэлмэрилэгшэдтэ хамта 139 хүндэ Социалистическэ Ажалай Геройн нэрэзэргэ олгогдоһон тухай, ССР Союзай орденууд болон медальнуудаар 40 мянга гаран хүнэй шагнагдаһан тухай хүн зон баяртайгаар хөөрэлдэнэ.

Алма-Атын телеграфта олон тоото телеграмманууд ерэнэ. Советскэ хүнүүд, арадай демократиин оронуудай ажалшад Казахстанай газартаряалангай ажалшадай илалтаар омогорхоно, агууехэ Эхэ оронойнгоо аша туһада шэнэ амжалта туйлахыень хүсэнэ. Алма-Атаһаа шэнэ газар ашаглалгын районууд худар амаршалгын телеграмманууд эльгээгдэнэ.

Үдэрэй 2 час. Казахска Советскэ Социалистическэ Республикада Ленинэй орден барюулгада зорюулагдаһан Казахска ССР-эй Верховно Соведэй, Казахска ССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, Казахстанай Компартиин Центральна Комитедэй хамтын заседани Абайн нэрэмжэтэ Казахска гүрэнэй академическэ оперо ба баледэй театр соо нээгдэбэ.

Театрын зал соо хүн зон дүүрэн. Колхозууд, МТС-үүд ба совхозуудай түрүүшүүл, шэнэ газар ашаглалгын мастернууд, промышленна предприятинууд, барилганууд болон транспортын хүдэлмэрилэгшэд, ахадүү республикануудай түлөөлэгшэд энэ баярай заседанида уригданхай. Сценэ дээрэ В. И. Ленинэй ехэ портрет, тоо томшогүй олон ургамал сэсэгүүд харагдана.

Казахска ССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ Ж. А. Ташенев хамтын заседани нээгээд, ССР Союзай Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшын орлогшо Т. Кулатовта үгэ үгэбэ. Казахска Советскэ Социалистическэ Республикын Ленинэй орденоор шагнагдаһан тухай СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указые нүхэр Кулатов уншаба.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. Е. Ворошилов Казахска ССР-тэ Ленинэй орден барюулба.

— Хүндэтэ нүхэр, Казахска ССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ, — гэжэ нүхэр К. Е. Ворошилов Ж. А. Ташеневтэ хандажа хэлэнэ, — энэ ехэ шангые манай агууехэ Советскэ Союздa ажаһуудаг бүхы арадуудай шангые Казахска Советскэ Социалистическэ Республикада барюулха ехэ хүндэтэй, гүн гүнзэгы баяртай байнаб. Шэнэ ба боро газар ашаглалгадаа элитэ ехэ габьяатай байһанайнь түлөө, һүүлшын жэлнүүдтэ Казахстанай социалистическэ хүдөө ажахыда хэгдэһэн асари ехэ ажалайнь түлөө республикада энэ шан барюулагдаба. Манай агууехэ хэрэг мандаг гэжэ, хорото дайсад һүрөө дарагдаг гэжэ, эб найрамдалай хэрэгые, эрхэ сүлөөгэй хэрэгые дэмжэжэ байһан манай арад, дэлхэйн бүхы оронуудай арадууд мааналтай хамта баярлаг гэжэ хүсэхэдөө советскэ хүнүүдэй юу хэхэ шадалтайень манай бүхы партиин, манай бүхы арадуудай туһаламжаар казах арадай харуулһанайнь түлөө энэ шан барюулагдаба гээшэ. **(Альга ташалга).**

Казахска ССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ Ж. А. Ташенев орден абаһанайнгаа һүүлээр К. Е. Ворошиловта үгэ үгэбэ.

Нүхэр К. Е. ВОРОШИЛОВАЙ хэлэһэн үгэ

Хүндэтэ нүхэдүүд!

Таанад тушаа хэлэгдэхэ ёһотой хамаг һайхан үгэнүүдые богонихон амаршалга соогоо дууһыень хэлэбэгүйб. Танай республикын Ленинэй орден абаһан энэ баяр баясхаланта үдэртэй дашарамдуулан, өөрынгөө баяр тухай, мүн тэрээнтэеэ нэгэн хамта Советскэ Союзай бүхы ажалшадай баяр тухай хүсэд һайнаар хэлэжэ шадаагүй һаамни хүлисэхые уридшалан гуйнаб. **(Альга ташалга).** Тиибэ яабашье, хэлэжэ үзэхэмни. **(Альга ташалга).**

Казахска Советскэ Социалистическэ Республикада Ленинэй орден аргагүй ехэ баяртайгаар барюулбаб. Энэ баярай суглаанда Казахска ССР-эй хүтэлбэрилэгшэд ба түрүү хүнүүд байлсана.

Шэнэ ба боро газар ашаглахадаа элитэ ехэ амжалта туйлаһанай, орон доторoo ороoһо тарианай ехэ база шэнээр байгуулһанай, 1956 ондо ороoһо тарья нилээд ехээр хуряажа абаһанай, гүрэндэ миллиард пүүд тарья тушааха уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэһэнэй түлөө танай республика Советскэ Союзай үндэр дээдэ шанда хүртэбэ.

Манай социалистическэ хүдөө ажахые эрид хүгжөөхэ хэрэгтэ шэглүүлэгдэһэн парти, правительствын шиидхэбэринүүдые дүүргэхын түлөө шанга тэмсэл дундуур Казахстанай ажалшадай туйлаһан агууехэ илалта тухай СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указай эдэ үгэнүүд гэршэлнэ.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитет болон СССР-эй Министрнүүдэй Совет Казахстанай партиин Центральна Комитедтэ, Министрнүүдэй Соведтэ эльгээһэн амаршалга соогоо энэ илалтые үндэрөөр сэгнээһэн.

Үндэр дээдэ шагнал абаһантайтнай дашарамдуулан, эндэ байгша таанадые, танаар дамжуулан Казахска ССР-эй бүхы колхознигуудые, совхозууд болон МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэдые, хүдөө ажахын мэргэжэлтэдые, партийна ба советскэ хүдэлмэрилэгшэдые, бүхы ажалшадые СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй, Советскэ Правительствын, Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй нэрэһээ халуунаар амаршалнаб. **(Нэрьемэ альга ташалга).**

Тэрээнтэй хамта, нүхэдүүд, шэнэ ба боро газар ашаглахадаа амжалта туйлаһанай, ороoһо тарианай валовой суглуулбари ба бэлэдхэлгые нилээд дээшэлүүлһэнэй, 1956 ондо ургаса хуряалга болон гүрэндэ тарья тушаалгые амжалтатайгаар үнгэргэһэнэй түлөө Казахска ССР-һээ 139 хүндэ Социалистическэ Ажалай Геройн нэрэзэргэ олгогдоо, 40530 хүн орденууд болон медальнуудаар шагнагдаа гэжэ таанадта дуулгаха ехэ баяртай байнаб. **(Нэрьемэ альга ташалга).**

Үсэгэлдэр центральна газетэнүүдэй мэдээсэһэнэй ёһоор, танай Казахска республикаһаа шагнагдаһан хүнүүд үндэр дээдэ шагналда хүртэһэн бүхы хүнүүдэй хахадынь шахуу болоно гэжэ эдэ тоонууд гэршэлнэ. **(Альга ташалга).**

Һүүлшын гурбан жэл соо танай республика дотор 20 миллион шахуу гектар шэнэ ба боро газар ашаглагдаа. Тиигэжэ Казахстанай тарилгын талмай хамта дээрээ гурба дахин шахуу ехэ болоһон байна. Шэнэ газар дээрэ болбосон түхэлтэй тосхонуудтайгаар ороoһо тарианай 337 томо совхозууд бии болгогдоо. Олон шэнэ машинно-тракторна станцинууд, гүрэнэй складууд ба элеваторнууд баригдаа. Олон зуун километр шоссейнэ болон түмэр харгынууд табигдаа. Хүнэй ябаагүй үргэн ехэ талануудта шэнэ тосхонууд баригдажа һуурижанхай.

Эдэ бүхы тон ехэ, эсэшэгүй шанга хүдэлмэриин ашаар үнгэрэгшэ жэлдэ баян ургаса хуряагдаа. Казахстанай хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд социалистическэ мүрысөөндэ оролсоходоо абаһан уялгаяа дүүргээ, гүрэндөө миллиард пүүд тарья тушаажа, гүрэнэйнгөө түсэбые 402 миллион пүүдээр үлүүлэн дүүргээ. Тиихэдээ шэнэ газар ашаглахын урда тээ Казахстанай 11 жэл соо тушааһанда орходоо һураггүй ехэ тариан гансахан 1956 ондо тушаагдаһан болоно бшуу. **(Альга ташалга).**

Шэнээр ашаглаһан газартай Кустанайска, Акмолинско, Кокчетавска, Хойто-Казахстанска, Павлодарска, Актюбинска болон бусад областьнууд ехэнхи тарияень тушааһан байна. Элдэб областьнуудай олохон районууд гүрэндэ олон миллион пүүд тарья тушаажа шалгараа.

Республикын 50 гаран совхозууд тус бүридөө хоёр ба тэрээнһээ дээшэшье миллион пүүд, тиихэдэ «Железнодорожный» гэжэ совхоз —4 миллион пүүд тарья гүрэндэ тушааһан байха юм.

Казахстанай олохон колхозууд тус бүридөө миллион пүүд, тиихэдэ Кустанайска областиин Молотовой нэрэмжэтэ колхоз —2 миллион пүүд шахуу тарья тушааһан байна.

1956 ондо танай республика дотор бүхыдөө абтаһан ороoһо тариан зургаадахи табанжэлэй эсэстэ гэжэ түсэбөөр тогтоогдоһон хэмжээндэ хүрөө. Таанад ехэл үргэн, найдамтай алхамаар дабшажа ябанат, тэрээнэйтнай түлөө таанадые амаршалха хэрэгтэй, хүндэтэ нүхэдүүд! **(Альга ташалга).**

Гэхэтэй хамта, энэ хэрэгэй экономическа талань бүришье үрэ дүн ехэтэй байна. Казахстанда, илангаяа эндэхи совхозуудта ашаглагдаһан шэнэ газар дээрэһээ эгээн үнэгүй ороoһо тариан абтаһан байха юм. Казахска ССР-эй совхозууд үнгэрэгшэ жэлдэ миллиард түхэригэй олзо доход оруулжа, тэдэниие эмхидхэһэн бүхы гаргашые гол түлэб харюулаа гэжэ мэдэнэбди.

Шэнэ газар элдүүрилһэнэй ашаар колхозуудай материальна байдал нилээд һайжараа. Колхозууд-миллионернүүдэй тоо олон болоо, ажалта үдэр ехээр түлэгдэдэг болоо, колхознигуудай ажабайдал һайжараа.

Хүдөө ажахынь хүдэлмэрилэгшэдэй туйлаһан амжалтанууд Казахска ССР-ые ахадүү советскэ республикануудай союз дотор хүндэтэ һуурида гаргаба. Ороoһо тарья үйлэдбэрилгөөрөө Казахстан Российска Федерациин удаадахи һуури эзэлбэ. **(Альга ташалга).**

Шэнэ газар ашаглалга республикын шэнжэ шарайе эрид хубилгаа. Хүдөө тосхонуудта хэгдэжэ байһан тон ехэ барилгануудай хажуугаар Казахстанда промышленностиин шэнэ һалбаринууд бии болгогдоно. Хүдөө ажахын машинануудые бүтээхэ ехэ заводууд баригдана. Городуудай шэнжэ янзань хубилна. Республикын областьнуудай центрнүүд бүхыдөө шахуу түмэр замай, автомобильна харгын ехэ узелнууд болгогдожо байнхай.

Хүндэтэ нүхэдүүд, манай бүхы амжалтанууд советскэ арадай иимэ ехэ хүсэтэй социалистическэ гүрэнтэй байһанай аша үрэ мүн. Хизааргүй үргэн шэнэ газар ашаглаха иимэ асари ехэ хүдэлмэри, тэрэшэлэн социалистическэ байгуулалтын бусадшье агууехэ зорилгонуудые имагтал манай гүрэн хэжэ, шиидхэжэ шадаха байна.

Бүхы дээрээ арадай ажахые, илангаяа манай хүдөө ажахые хүгжөөхэ элитэ ехэ программа советскэ арадай урда Коммунистическэ партиин XX съездын шиидхэбэринүүдэй табиһанай ашаар, ажалшадые зоригжуулан хүтэлһэнэй ба олониитын үүсхэлые дээшэлүүлһэнэй ашаар иимэ амжалтанууд туйлагдаха аргатай болоо. Коммунистическэ парти ленинскэ национальна политикые хүтэлбэри болгон, бүхы советскэ республикануудай арадай ажахы ба культурые саашадань хүгжөөхэ хүдэлмэри дэлгэрүүлээ. Парти, правительствын шиидхэбэринүүдые бүхы ажалшад өөһэдымнай хэрэг гээшэ гэжэ хүлеэн абаа, тиимэ тула тэдэ амжалтатайгаар бэелүүлэгдэжэ байна. Зургаадахи табанжэлэй түрүүшын жэлэй түсэбые СССР-эй промышленность болон хүдөө ажахын дүүргэһэн тухай дүнгүүд энээниие эли тодоор гэршэлнэ.

Партиин заабариие дүүргэхын түлөө тэмсэл дундуур Советскэ Союзай арадуудай эбдэршэгүй, үнэн сэхэ хани барисаан илангаяа хүсэтэйгөөр харагдаба. Партиингаа уряагаар шэнэ газар ашаглалгада һайн дураараа ерэһэн советскэ патриодуудай хүсэ ехэтэ хүдэлөөн энээнэй элитэ ехэ жэшээнүүдэй нэгэн болоно. Ахадүү республиканuудһаа 600 мянга үлүүтэй хүнүүд Казахстанда туһалхаяа ерээ. Тэрээнһээ гадна, нүхэдүүд, баян ургаса хуряалсахаяа хахад миллион шахуу залуу патриодууд ерэһэн байна. Эдэ ерэгшэдэй олонхидынь эбтэй эетэй бүлэ дотор шэн габьяатайгаар ажаллажа, манай хамтын илалтые туйлалсаһан байха юм.

Хамаг бэрхэшээл эрэлхэгээр дабажа гараһан, тарияалангууд дээрэ ехэ илалта туйлалсаһан элдэб янзын үндэһэ яһатанай залуушуулай һайн һайхан хани барисаан тухай казахска поэт Жумагали Саин, минии һанахада, ехэ һайнаар хэлэһэн байна:

> Ургасамнай тоогоороо илан гараал,
>
> Уран дуундал аялгатан тараал,
> Эдээн соо—залхуугүй ажалнай,
> Эдээн соо — һүр хүсэн, баялигнай.
>
> Зориг дүүрэн ажал орьёлоо.
> Залуу наһан эбээ олоо, аятай!
> Москватаймнай Киев хүршэ болоо,
>
> Минск нүхэрлэнэ Алма-Ататай.

(Нэрьемэ альга ташалга).

Иигэжэ тон зүб бэшэгдээ, энэнь манай бүгэдын һанал бодолые харуулна.

СССР-эй бүхы үндэһэнэй ажалшад гансашье өөһэдтөө бэшэ, харин бүхы хүн түрэлтэндэ шэнэ общество байгуулха гэһэн агуухэ хэрэгэйнгээ талаар ахадүүнэр мүн. Гэрэлтэ һайхан ба яһала туйлагдамаар зорилго тээшэ дабшажа ябаһан, мүнөө хүн түрэлтэнэй гурбанай нэгэниинь болоһон хубиие гэрэлтэ һайхан сэхэ замһаань шуһата муухай һүйдхэл гүрдэлгөөрөө халяажа шадахабди гэжэ гансал дэмырһэн хүнүүд һанаха, найдаха байна бшуу. Үгы даа, тэдэ господинууд эндүүрнэ. Советскэ Союзай арадууд нэгэдэмэл ахадүүнэрэй хүсэ ехэтэ бүлэ мүн. 600 миллион хүн зонтой агууехэ хитад арадай оролсодог манай бүхы социалистическэ лагериин оронуудай арадууд мүнөө энэ агууехэ бүлые дэмжэнэ. **(Нэрьемэ альга ташалга).**

Нүхэдүүд, энэ эб найрамдалай лагерь, үнэнэй түлөө тэмсэгшэдэй, гэгээрэл болбосоролой, хүн түрэлтэнэй хожомой жаргаланта байдалай түлөө тэмсэлэй лагерь диилдэшэгүй. Дайсадай элдэб янзын аашануудһаа энэ лагерь хүсэтэй.

Нүхэдүүд, манай партийна, советскэ болон ажахын хүдэлмэрилэгшэд, тэрэ тоодо партиин райкомуудай секретарьнууд, районно соведүүдэй түрүүлэгшэнэр, совхозууд ба МТС-үүдэй директорнүүд, инженернүүд болон агрономууд, колхозуудай түрүүлэгшэнэр шэнэ газар ашаглахын түлөө тэмсэхэдээ ехэ һайн һургуули гараа, юрэнхыдөө шалгалтаяа һайнаар дабаа, олониитые шадамараар эмхидхэгшэд, үнэхөөрөө бэрхэ хүтэлбэрилэгшэд байһанаа харуулаа.

Казахстанай, тэрэшэлэн бүхы Советскэ Союзай тарияшадай хэһэн ажалай дүнгүүд бидэнэр бүгэдые баясуулна, жэл бүри ороoһо тарья арба нэгэн миллиард пүүд хуряажа абаха тухай партиин табиһан зорилгын дүүргэгдэхэ байһаниинь бүри ехэ найдабаритай болгоно.

Бүгэдэарадай энэ зорилгые бэелүүлхэ хэрэгтэ Казахска ССР-эй саашадаашье өөрынгөө ехэхэн нэмэри оруулжа байхынь тула 1956 оной туйлалтые батадхаха, тэрэниие саашадань арьбадхаха шухала Казахстанай Коммунистическэ партиин Центральна Комитет, Республикын Министрнүүдэй Совет ойрын жэлнүүдтэ, тухайлхада, 1—1,2—1,5 миллиард пүүд тарья жэл бүри гүрэндэ тушаадаг болохо гэһэн ехэхэн зорилго хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй урда табина гэжэ бидэнэр мэдэнэбди.

Энэ хадаа ехэшье, харюусалгатайшье зорилго мүн. Теэд Казахска Советскэ Социалистическэ Республикын ажалшад, Коммунистическэ парти болон правительство юу хэжэ шадаха байһан тухайгаа бодото хэрэгээрээ харуулаа ха юм.

Хүндэтэ нүхэдүүд! Ороoһо тарья бүри ехээр абадаг болоходо Казахска ССР ехэ амжалта туйлаа. Гэхэтэй хамта, Казахстан бүхы талаараа хүгжэнги промышленностьтай, хүдөө ажахытай орон мүн, байгаалиин барагдашагүй ехэ баялигтай ба арга боломжотой хизаар мүн гэжэ мартахагүй бшуубди. Советскэ засагай үедэ Казахска ССР түрүү культуратай, һуралсалай ба научно-шэнжэлэлгын олон эмхи зургаануудтай, олон клубууд ба театрнуудтай орон болонхой. Казахска интеллигенци урган гараа, бата бэхи партийна, советскэ ба ажахын кадрнууд хүмүүжүүлэгдээ. Мүнөө Казахстан промышленность ба хүдөө ажахыгаа улам хүсэтэйгөөр хүгжөөхэ хамаг бүхы арга боломжотой байна.

Казахска ССР малажалай томохон база гэжэ мэдэнэбди. Казахстанда малай тоо толгойе, илангаяа хонидой тоо толгойе олошоруулха тушаа зургаадахи табанжэлэй даалгабариие нилээдгүй үлүүлэн дүүргэхээр арга боломжо бии гэжэ республикын хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдэй бододогынь ехэ зүб байна. Ажахын энэ һалбарида үшөө ехэ хүдэлмэри хэхэ, ехэхэн бэрхэшээлнүүдые дабажа гараха, ажахын шухала асуудалнуудые бодотоор шиидхэхэ хэрэгтэй.

Тэрэшэлэн хлопок, сахарна свёкло, үрэ жэмэс, виноград, бусадшье хүдөө продуктнуудые үйлэдбэрилгэ дээшэлүүлхэ ехэ арга боломжо танайда бии байна. Танай эндэхи байгаалиин эрхэ байдал ехэ таарамжатай. Танай газар Казахстаниие, бүхы Советскэ орониие гүйсэд баяжуулжа шадаха байна.

Нүхэдүүд! КПСС-эй ЦК-гэй декабрьска Пленумэй шиидхэбэринүүд, илангаяа СССР-эй арадай ажахын хүтэлбэрилгэ һайжаруулха асуудалнууд тухай тогтоол республикын партийна болон советскэ органуудай урда харюусалгатай зорилгонуудые табяа.

Марксистско-ленинскэ национальна политикые бодото хэрэг дээрэ шууд сэхээр бэелүүлэн, союзна республиканuудай Министрнүүдэй Соведүүдэй шиидхэхэ ажахын ба культурна байгуулалтын асуудалнуудые һураггүй олон болгохо хэрэгтэй гэжэ Центральна Комитет мэдэрһэн байна. Нютагуудтахи партийна, советскэ, профсоюзна болон комсомольско организацинуудай зүгһөө, олон миллион хүдэлмэришэд, колхознигууд болон интеллигенциин зүгһөө гараһан зохёон байгуулхы үүсхэлые саашадань эдэбхитэйгээр дэмжэхэ ба урмашуулхые Пленум уряалаа. Хүтэлбэрилгын һургуули, ажахые эрхилэлгын һургуули, коммунизмын һургуули байха ёһотой гэһэн зорилгоёо манай профсоюзуудай бүрин харюулхынь тула ажахые хүтэлбэрилгэдэ профсоюзуудай үүргые дээшэлүүлхэ зорилго табигдаа.

Түсэблэлгые һайжаруулха, манай социалистическэ ажахын баялигуудые илангаяа гамтайгаар ашаглаха хэмжээ-ябуулгануудые Пленум баталһан байна. Ажалшадта гэр байра олоор барихые, хүн зониие промышленна ба эдеэ хоолой зүйлөөр һайнаар хангахые, культурнаар хангалга һайжаруулхые парти тэрэшэлэн эринэ.

Бидэнэр үсэгэлдэр Алма-Атада баригдажа байһан байрын үсөөн дабхар шэнэ гэрнүүдые хараабди. Иимэ гэрнүүдые барижа, ажалшадые гэр байраар хангаха асуудал үргэнөөр шиидхэжэ болохо, юуб

(Түгэсхэлынь 2-дохи нюурта)

КАЗАХСТАНАЙ СТОЛИЦАДА БҮГЭДЭАРАДАЙ ҺАЙНДЭР БОЛОБО

(Түгэсхэл)

гэхэдэ, энэ асуудал мүнөө дээрээ үшөөл хүсэд шиидхэгдээгүй байна гээшэ. Нютагайнгаа барилгын материалнуудые зоримгойгоор хэрэглэхэ, айлай гэрнүүдые олоор бариха хэрэгтэй.

Ажахын хүдэлмэрилэгшэдые хүмүүжүүлхэ, экономикые партийна болон советскэ хүдэлмэрилэгшэдэй зүгһөө һайса хүтэлбэрилдэг болохо талаар эсэшэгүй, үсэд шанга хүдэлмэри хэхые декабрьска Пленумэй шиидхэбэринүүд эринэ.

Советскэ арадай ажахые хүгжөөлгэтэй холбоотой асуудалнуудые хаража үзэхэдөө, манай амгалан байгуулалтада уласхоорондын хархис хүсэнүүдэй һаад хэхэ гэһэн һэдэлгэнүүдые, обёоронгүй гаража шадахагүй байнабди. Венгерскэ Арадай Республикын энээнэй урда тээхи хүтэлбэрилэгшэдэй алдууе һамбаашалжа, империалистнууд Венгри дотор революцида харша үймөө эмхидхээ гэжэ таанад мэдэнэт. Тэдэнэр мүн эрхэ сүлөөдэ дуратай Египедтэ добтолон ороо, тиигээд ээрхэг түримхэй добтолгынгоо буруу һүрэхэдэнь мүнөө Дунда ба Дүтын Зүүн зүгэй арадуудай хүзүүндэ американска тамгатай шэнэ хөөмэгшэ углахые оролдоно. Советскэ Союзай, социалистическэ лагериин бусад оронуудай урдаһаа галзуу дошхон, хархис муухай пропаганда хэгдэнэ. Империалистическэ хархисуудай эдэ бүхы аашанууд уласхоорондын байдалые нилээд шангадхаа.

Ажахынгаа байгуулалтада манай туйлаһан амжалтанууд хадаа дай үүдхэгшэ бүхы хархис этэгээдүүдэй халуусень бууруулха зохидхон хүйтэн душ боложо үгэхэ байна. Манай гүрэнэй улам ехэ хүсэтэй болохо бүри, эб найрамдалай бата бэхэсэр, удаанаар сахигдаха найдабари улам бүри ехэ болохо байна бшуу.

Уласхоорондын байдалые империалистическэ бүлэгүүдэй шангадхаха гэжэ оролдоошье һаань, Советскэ правительство бүхы арадуудай хоорондо амгаланаар, хани ёһоор харилсаа холбоо байгуулхын түлөө, газарайнгаа бүрин бүтэн байлгые, бэеэ даанхай байдалые хоорондоо хүндэлхэ, бэс бэедээ добтолхогүй, бэс бэеынгээ доторой хэрэгтэ хамааралсахагүй, тэгшэ эрхэтэй, хоорондоо аша туһатай байха, амгалан ёһоор зэргэ ажаһууха гэһэн мэдээжэ табан ёһо гуримые бүхы оронуудай бэелүүлхын түлөө саашадаашье шангаар тэмсэхэ байна. Бидэнэр социалистическэ лагериин оронуудай нэгэдэлые бэхижүүлхэбди, эб найрамдалай ба арадуудай аюулгүй байдалай түлөө тэмсэдэг бүхы хүсэнүүдые нэгэдүүлэн жагсаахабди.

Хүндэтэ нүхэдүүд!

Орооһо таряа ехээр ургуулдаг болохын түлөө ажалдаа туйлаһан, мүнөө энэ үндэр дээдэ шагналаар тэмдэглэгдэһэн элитэ ехэ амжалтатайнь дашарамдуулан Казахска ССР-эй ажалшадые үшөө дахин амаршалхыемни, энэ шан Казахстанай ажалшадые хүдөө ажахын ба промышленностьда, мүн культурна байгуулалтада шэнэ амжалтада зоригжуулха гэжэ найдажа байһанаа мэдүүлхыемнай зүбшөөгыт, Казахска Советскэ Социалистическэ Республикын, ажалша ба бэлиг ехэтэй казах арадай һалбаран мандахыень бүхы зүрхэнһөө хүсэнэб.

Манай агуухэ Эхэ орон—Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союз мандаха болтогой! **(Нэрьемэ альга ташалга).**

Советскэ арадай дайшалхы шалгадамал авангард—манай алдарта Коммунистическэ парти мандаха болтогой! **(Нэрьемэ удаан альга ташалга. Булта хүл дээрээ бодоно. «Ура!» гэһэн абяанууд соностоно).**

* * *

Республикын ажалшадай зүгһөө Казахска ССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Ж. А. Ташенев харюугай үгэ хэлээ.

—Казах арад, Казахстанай бүхы ажалшад манай ажалые үндэрөөр сэгнэһэнэйнь түлөө ССР Союзай Верховно Соведэй Президиумдэ, Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедтэ гүнзэгы ехэ баясхалан хүргөөд, зургаадахи табанжэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө бүри оролдосотойгоор ажаллаха байһан тухайгаа найдуулна,—гээд Ж. А. Ташенев хэлээ.

Манай хүдэлмэриин, шэнэ болон боро газар элдүүрилхын түлөө тэмсэлэй дүнгүүдые бидэнэр мүнөө гаргажа байнабди. Тиихэдээ, хаанта Россида ажаһуудаг арадуудай хүндэ хүшэр байдалтай байһаниинь һанаанда орохо байна гэжэ хэлээд, революциин урда гээ Казахстанай ажалшадай харанхы балар, дарлагданги байдалтай байһые нүхэр Ташенев тобшохоноор дурдан хэлээ.

Советскэ засагай тогтоһонһоо хойшо республикын һалбаран мандаһан тухай Ж. А. Ташенев саашань хэлэһэн байна. Коммунистическэ партиин ленинскэ национальна политикын бэелүүлэгдэһэнэй, агуухэород арадай болон манай ороной бусад бүхы ахадүү арадуудай саг үргэлжын туһаламжын ашаар Казахстан Советскэ засагай тогтоһонһоо хойшонхи үе соо Советскэ Союз соохи хүсэн түгэлдэр индустритай, оньһожоруулагдаһан хүдөө ажахытай томо республикануудай нэгэн болоо. Металлургическа, нүүрһэнэй, нефтяной болон химическэ промышленность байгуулагдаа. Республикын индустриальна талаараа түргэнөөр дэбжэһэнһээ уламжалан, хүдөө ажахын бүхы һалбаринууд ехээр хүгжэһэн байна. Мүнөө Казахстанда 2.718 колхоз, 470 машинно-тракторна станци, 591 совхоз бии. Колхозууд болон совхозуудай поли дээрэ 200 мянга шахуу трактор, 70 мянга гаран комбайн хүдэлмэрилнэ.

Һүүлэй гурбан жэлэй турша соо республика дотор 20 миллион шахуу гектар шэнэ ба боро газар элдүүрилэгдэә. Колхозууд болон совхозуудай тарилгын талмай 27 миллион гектар тухай болоһон байна. Казахстан Советскэ Союзда ороохо таряа ехээр үгэдэг нютаг болохоһоо гадна, малажалай продукт абалгаар ороной шухала база бололсожо байна. Казахстан үнгэрэгшэ жэлдэ миллиард үлүүтэй пүүд таряа гүрэндэ тушаагаа. Гүрэндэ һү, мяха, нооһо, хлопок, сахарна свёкло болон хүдөө ажахын бусад продуктнуудые тушааха түсэбөө республика мүн лэ дүүргээ.

Социалистическэ экономикын хүгжэхэтэй хамта казах арадай түхэл маягаараа национальна, удхаараа социалистическэ соёл культура һалбаран бадараа. Революциин урда тээ Казахстанай зоной ороойдоол хоёр процентнь бэшэг мэдэдэг байһан юм. Советскэ засагай тогтоһонһоо хойшо үзэг бэшэг мэдэхэгүй ябадал бүрин усадхагдаа. Мүнөө үедэ республика дотор юрэнхы эрдэмдэ һураха 9.173 һургуули бии. Тэдээндэ 1.302 мянган үхибүүд һурана. Эдэ һургуулинуудта 81 мянга гаран багша хүдэлдэг. Революциин урда тээ Казахстанда нэгэшье дээдэ һургуули байгаагүй, мүнөө 25 иимэ һургуули бии болонхой. Элүүрые хамгаалха талаар ехэ юумэн хэгдээ. Культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри үргэнөөр ябуулагдана. Казахстанда өөрын Наукануудай академи, өөрын эрдэмтэд, уранзохёолшод, композиторнууд, артистнууд, инженернүүд, врачууд, агрономууд, зоотехнигүүд бии.

Эдэ бүхы амжалтанууднай бидэниие баясуулна, маанадые тэмсэлдэ зоригжуулна. Зүгөөр, бидэнэй үмэнэ ехэ зорилгонууд табигдана, мүн бага бэшэ бэрхэшээлнүүдшье тохёолдохо гэжэ бидэнэр һайнаар мэдэнэбди. Мүнөөшье үедэ республика доторнай гээгдэнги һалбаринууд бии, промышленностьда, барилгада, хүдөө ажахыда олон дутуунууд үзэгдэнэ.

Партиин XX съездын шиидхэбэринүүдээр зоригжоһон Казахстанай ажалшад дутуунуудаа түргэнөөр зайсуулхын, ажалай бүтээсые эрид дээшэлүүлхын, үйлэдбэри эмхидхэлгэ һайжаруулхын, продукци саашадаа бүри элбэгээр үйлэдбэрилхын тулада шухала болохо бүхы юумые хэхэ гэжэ нүхэр Ташенев КПСС-эй Центральна Комитедые, Советскэ правительствые найдуулаа.

Кустанайска областиин Джаркульска МТС-эй тракторна бригадын бригадир Социалистическэ Ажалай Герой И. И. Рудской, Акмолинска областиин Шортандинска райкомой нэгэдэхи секретарь Социалистическэ Ажалай Герой М. А. Клешня, Павлодарска областиин Надаровска МТС-эй комбайнер Социалистическэ Ажалай Герой П. Ф. Музыка, Кокчетавска областиин Ждановска таряанажалай совхозой директор Социалистическэ Ажалай Герой Д. А. Скрыпник, «Карагандауголь» комбинадай главна геолог З. П. Семенова, уранзохёолшо М. Ауэзов заседани дээрэ мүн лэ үгэ хэлэһэн байна.

Тиигээд Казахстанай КП-гэй ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь И. Д. Яковлевта үгэ үгтөө.

Республикые Ленинэй орденоор шагнаһанайнь түлөө, Казахстанай олон ажалшадые орденууд болон медальнуудаар шагнаһанайнь түлөө партиин Центральна Комитедтэ, Советскэ Правительствода, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумдэ Казахстанай ажалшадай зүгһөө үнэн зүрхэнэй баясхалан тэрэ хүргөө.

Казах республикада Ленинэй орден барюулагдаһан үдэрөөр дашарамдуулан олонационально советскэ арадые ленинскэ замаар залан ударидажа ябаһан Коммунистическэ партида халуунаар дурладаг байһанаа дахин дахин мэдүүлнэбди гэжэ нүхэр Яковлев хэлээ.

Шэнэ газар элдүүрилгэдэ туйлагдаһан ехэ амжалтанууд советскэ арадай угаа ехэ габьяа, Коммунистическэ партиин ленинскэ национальна политикын илалта мүн болоно. Шэнэ газарай түлөө, талха таряанай түлөө тэмсэлдэ манай арадуудай хани барисаан хатуужан бэхижээ. Казах республикада советскэ бүхы арадууд, илангаяа Российска Федерациин арадууд угаа ехэ туһаламжа үзүүлээ. Энэ ахадүүгэй туһаламжын түлөө Казахстанай ажалшад тэдэндэ халуун баясхалан хүргэнэ. Советскэ арадуудай бата нэгэдэл эбдэршэгүй, энэ нэгэдэл социалистическэ гүрэнэй шэнэ асари ехэ илалта туйлаха арга нүхэсэл боложо үгэнэ гээд нүхэр Яковлев саашань хэлээ.

1960 ондо орон доторoo 11 миллиард пүүд хүрэтэр таряа ургуулан абаха түүхэтэ зорилго Коммунистическэ партиин XX съезд советскэ арадай үмэнэ табяа. Ороохо таряа абалга шэнэ ба боро газар элдүүрилгэ, ороохо таряа элбэгээр абаха шухала эшэ үндэһэнүүдэй нэгэн болоно. Богонихон үе соо орон дотор 35,5 миллион гектар шэнэ ба боро газар элдүүрилэгдээ гэжэ хэлээд, энэ бүгэдэарадай хэрэгтэ республикынгаа эгээн ехэ туһа нэмэри оруулһан тухай нүхэр Яковлев саашань хэлээ. Казахстанда 20 миллион гектар шэнэ газар элдүүрилэгдэжэ ашаглагдаа. Республикын ажалшад шэн зоригтойгоор ажаллаа. Миллиард үлүүтэй пүүд таряа гүрэндэ тушаажа, Казах республика Эхэ оронойнгоо үмэнэхи уялгые нэрэтэй солотойгоор дүүргээ.

Таряа һайнаар ургуулһанһаа уламжалан, хүдөө ажахын бусад һалбаринуудые, хамагай түрүүндэ малажал амжалтатайгаар хүгжөөхэ аргатай болоһон байха юм. Казахстанай колхозууд болон совхозууд 1956 ондо малажалай продуктнуудые урда жэлэйхидэ орходоо нилээд ехээр гүрэндэ тушаагаа. Нооһо тушааха ба худалдаха түсэбөө болзорһоонь урид дүүргээ. Казахстанай хлопок таригшад мүн лэ һайнаар хүдэлмэрилөө. Тэдэнэр 191 мянган тонно түүхэй хлопок гүрэндэ тушаагаа. Энэнь 1955 онойхиһоо 64 мянган тонноор ехэ юм.

Хүдөө ажахые хүгжөөлгэдэ республикамнай иимэ ехэ амжалта туйлаба. Гэбэшье, бидэнэр энээгээр һанаагаа амарха ёһогүйбди. Республикымнай үндэр дээдэ хайрада хүртэһэн ябадал бүри һайнаар ажаллахыемнай бидэниие уялгална гэжэ нүхэр Яковлев хэлээ.

Үнгэтэ металл, шэрэм, булад, электроэнерги үйлэдбэрилхэ ба нүүрһэ малтан абаха талаар Казах республикые ойрын 10—15 жэлэй турша соо тон томо база болгохо шухала гэжэ Коммунистическэ парти болон Советскэ правительствын табиһан зорилго тухай нүхэр Яковлев саашань хэлээ.

Хүдөө ажахын талаар республикынгаа үмэнэ табигдажа байһан түрүүшын ээлжээнэй зорилгонууд тухай нүхэр Яковлев дэлгэрэнгыгээр хэлээ. Республикамнай ороохо таряа бүри ехээр ургуулан абадаг болохо ёһотой. Энээнэй тулада бүхы шухала юумэ манайда бии гэжэ хэлэхэ зуураа, мүнөө жэлдэ үндэр ургаса абажа, гүрэндөө миллиард пүүдһээ бага бэшэ таряа тушаахабди гэжэ нүхэр Яковлев Казахстанай ажалшадай зүгһөө КПСС-эй ЦК-е, СССР-эй Министрнүүдэй Соведые, СССР-эй Верховно Соведые найдуулаа.

Казахстан хадаа ойрын жэлнүүдтэ хлопок ургуулгаар ороной томохон район болохо ёһотой. Мүнөө жэлдэ сахарна свёклын тарилгын талмайе үргэдхэхэ, ургасыень дээшэлүүлхэ талаар ехэ юумэн хэгдэхэ зэргэтэй. Сад болон виноград ургуулха талаар республикын ехэ арга боломжо саашадаа һайнаар хэрэглэгдэхэ байна.

Малажал хүгжөөлгэдэ ехэ анхарал хандуулагдаха юм. Казахстанай КП-гэй ЦК-гэй пленум һаяхан боложо, малажал бүхы хэмжээгээр хүгжөөхын, илангаяа хони олоор үсхэбэрилхын түлөө тэмсэхэ түсэб зохёоһон байна. Һайн шанартай нооһо хайшалжа абаха ба химдасэнтэй хониной мяха абаха талаар Казахстан Советскэ Союзай эгээн лэ томо республика болохо юм.

Республикын үмэнэ табигдажа байһан орёо ба харюусалгатай зорилгонуудые амжалтатайгаар шиидхэхын тулада республикын ажалшадай культурно-ажаһуудалай эрилтэнүүдые хангаха тухай оролдохо шухала гэжэ нүхэр Яковлев саашань хэлээ. Ажалшадай байра байдалай һайжаржа байһан тухай олон жэшээнүүдые дурдаа.

Советскэ гүрэн дүшэдэхи жэлдээ оршожо байна. Энэ гайхамшагта ойн хүндэлэлдэ зорюулагдан коммунистическэ байгуулалтада шэнэ амжалта туйлахын түлөө социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэржэ байна гэжэ нүхэр Яковлев тэмдэглээ. Зургаадахи табанжэлэй хоёрдохи жэлдэ өөһэдынгөө үмэнэ табигдаһан зорилгонуудые казахстанайхид нэрэтэй солотойгоор дүүргэхэ гэжэ нүхэр Яковлев республикын хүдэлмэришэд, колхознигууд болон интеллигенциин зүгһөө парти, правительствые найдуулаа.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумдэ, СССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ, Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедтэ эльгээхэ амаршалгын бэшэгые Казахстанай Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй болон Компартиин ЦК-гэй хамтын заседани нэгэн дуугаар баталан абаа.

АЛМА-АТЫН АЖАЛШАДАЙ МИТИНГ

АЛМА-АТА, январиин 14. (ТАСС). Казахска ССР-тэ Ленинэй орден барюулгада зорюулагдажа, мүнөөдэр Алма-Атада городой ажалшадай митинг болобо. Республикын Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ Ж. А. Ташенев митинг нээгээ. Казахска ССР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ Д. А. Кунаевта үгэ үгтэбэ.

— Казахстанай ажалшад хизаарлашагүй ехээр баярлажа байна,—гэжэ нүхэр Кунаев хэлэнэ.— Мүнөөдэр Казахска Советскэ Социалистическэ Республикада правительственна дээдэ зэргын шан — Ленинэй орден барюулагдаба. Республикын үйлэдбэриин хүсэнүүдые хүгжөөхэдэ үзүүлһэн тон ехэ туһаламжынь түлөө, манай ажалай амжалтануудые үндэрөөр сэгнэһэнэйнь түлөө Коммунистическэ парти болон Советскэ правительствода манай гүнзэгы баясхалан мэдүүлхэ үгэшье һанагданагүй. Манай республикын абаһан үндэр дээдэ шан Казахстанай бүхы ажалшадые ажалай шэнэ баатаршалгануудта зоригжуулна.

Митингдэ хабаадагшад СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. Е. Ворошиловай хэлэһэн үгые халуунаар угтаба.

Хүндэтэ нүхэдүүд, хүндэтэ ахадүүнэр, казахска газар нютагай ажалшад!

Үндэр дээдэ шан — Ленинэй орден абаһантайтнай дашарамдуулан таанадые, мүн энэ митингдэ ерэхэ аргагүй байһан бүгэдэниие бүхы сэдьхэлһээ амаршалнаб.

Казахска республика богонихон болзор соо 20 миллион гектар шэнэ ба боро газар ашаглаа. Казахстан гансаараа 1956 ондо гүрэндөө миллиард пүүд таряа тушаагаа. Энэ хадаа Казахска Советскэ Социалистическэ Республикын агуухэ илалта, манай бүхы Советскэ Союзай илалта мүн.

Казахска республика, тэрэнэй таряанажалай эсэшэ сусашагүй ажалшад ороохо таряа үйлэдбэрилгые дээшэлүүлгэдээ ехэ амжалта туйлаа гэжэ К. Е. Ворошилов тэмдэглэнэ.

— Манай Эхэ ороной хүсэ шадалые бэхижүүлхын түлөө, советскэ арадай эрилтые хангахын түлөө бидэнэр саашадаашье шэн габьяатайгаар ажаллаха ёһотойбди,—гэжэ тэрэ тэмдэглэнэ.—Манай газартаряалангай ажалшад, фабрика болон заводуудай хүдэлмэришэд, культурын ажал-ябуулагшад хамтадаа ахадүү нэгэ бүлэ болоно. Улам һайнаар ажаллаха тумаа манай агуухэ вождь, багша Владимир Ильич Ленинэй зааһан тэрэ нангин зорилго тээшэ улам бүри түргэнөөр дабшаха байнабди.

Эхэ оронойнгоо һалбаран бадархын, хүсэ ехэтэй байхын түлөө бидэнэр ажаллаха ёһотойбди. Эхэ оронноймнай һүр жабхаланта хүсэн бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай найдамтай түшэг тулгуури мүн. Коммунистическэ партяар хүтэлбэрилэгдэдэг советскэ хүнүүд хэзээдэшье нягтаар жагсаһан эбдэршэгүй хүсэн байха ёһотой. Тиимэ байхадамнай амгалан, ажалша арадта хэншье гараа хүргэжэ шадахагүй байна.

Хүндэтэ нүхэдүүд, казахстанайхид! Таанад ехээр ажаллаад, ехэ юумэ хээд байнат. Мүнөө жэл, зургаадахи табанжэлэй хоёрдохи жэл мүн лэ иимэ, ажалай амжалтаар баян жэл болохо, тиихэдэ таанад нёдондонойхиһоо бүри һайнаар ажаллахат гэжэ этигэжэ байнаб.

Бүхы советскэ арадай һайндэр болоһон ехэ һайндэртэйтнай дашарамдуулан таанадые бүхы сэдьхэлһээ амаршалнаб. Ехэ амжалта туйлахыетнай, жаргалтай һайн, элүүр энхэ байхыетнай, коммунизмын замаар урагшаа улам саашаа дабшахыетнай таанад бүгэдэндэ хүсэнэб. **(Нэрьемэ альга ташалга).**

Итанцын МТС-эй механизаторнууд кварталайнгаа түсэбые амжалтатайгаар трактор, машинануудые заһаха 4-дэхи дүүргээд, мүнөө хабарай тарилгада хэрэглэгдэхэ бүхы машинно-тракторна паркаяа түргэн сагта заһажа дүүргэхын тулада эршэмтэйгээр ажаллажа байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: тракторист Ф. И. Хмелев (баруун гарһаа) заһабариһаа гараһан өөрынгөө тракторые тушаан абажа байна. Энэ трактор мүнөө жэлдэ заһагдаха ёһотой байһан 30 тракторай 23-дахинь юм.

М. Тимофеевэй фото.

Механизаторнууд түрүүшүүлэй уряада эршэтэ ажалаараа харюусана

Манай шэнэ уялга

Манай машинно-тракторна станциин механизаторнууд болон инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд 1957 ондо харьяата колхозуудтаа ороохото, тэжээлэй культурануудые, мүн хартаабха, овощь һайнаар ургуулха зорилго табинхай. Хүсэһэндөө хүрэхын тулада бидэнэр эгээн түрүүн трактор болон бусад машинануудаа хаһа саг соонь, эрхим шанартайгаар заһабарилжа, хабарай тарилгые түгэс бэлэдхэлтэйгээр угтаха ёһотойбди.

Мүнөө жэл манай МТС трактор, машинануудые заһабарилха хүдэлмэреэ һураггүй эмхитэйгээр эхилһэн байна. Энээнэй ашаар 1956 оной 4-дэхи кварталда 22 трактор эрхим шанартайгаар заһабарилжа, түсэбөө 104 процент дүүргээбди. Мүн энэ саг соо прицепной машинанууд олооро заһабарилагдаа.

Машинно-тракторна паркые заһаха үедэ механизаторнуудай дунда социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэржэ, тэдэнэй ажалайнь бүтээсэ бүри дээшэлнэ. Жэшээнь, механизаторнууд Михаил Постников, Ягуфар Загрутдиновай даажа байһан узелнууд үдэрэйнгөө даабариие хододоо 130—150 процент дүүргэнэ, тиихэдэ, түмэршэ дархан Иннокентий Ларионов, токарь Назиб Мухамедзянов ба бусад даабаряа үдэр бүри 150—200 процент дүүргэнэ.

Манай МТС-эй механизаторнууд болон инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд Ростовско областиин механизаторнуудай хандалгатай танилсаад, тэрэниие ехээр һайшаан дэмжэбэ. Тракторнуудай моторые заһадаг нүхэр Постниковой даажа байһан узелайхид үдэрэйнгөө даабариие 170 процентһээ доошо бэшээр дүүргэжэ, заһабарилгынгаа бүхы хүдэлмэри нютагай Соведүүдэй һунгалта болотор эрхим шанартайгаар дүүргэхэ гэһэн дээшэлүүлэгдэһэн социалистическэ уялга абаад, МТС-эйнгээ бусад механизаторнуудые мүрысөөндэ уряа. Энээниие МТС-эймнай бүхы механизаторнууд болон инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд халуунаар дэмжээд, бии байгаа арга боломжонуудаа зүбөөр ба гүйсэд хэрэглэжэ, бүхы тракторнуудаа, хүрьһэ элдүүрилгын ба тарилгын машинануудаа һунгалта болотор дүүргэхэ гэһэн социалистическэ уялга абаа.

Тэрэ абаһан уялгаяа дүүргэхын түлөө манай МТС-эй хүдэлмэрилэгшэдэй бүхы коллектив шангаар тэмсэжэ байна.

И. Лисицкий, Баргажанай аймагай Хүнтэйн МТС-эй директор.
М. Мурзин, партийна организациин секретарь.
В. Лоскутников, главна инженер.
Мих. Постников, И. Ларионов, Э. Балаганов, механизаторнууд.

Олон трактор заһагдаа

Иволгын МТС-эй механизаторнууд Ростовско областиин МТС-үүд болон совхозуудай трактористнуудай, комбайнернуудай, заһабарилгын хүдэлмэришэдэй, тракторна бригадануудай бригадирнуудай, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй Хандалгатай халуунаар танилсажа байна.

Зургаадахи табанжэлэй хоёрдохи жэлэй хабарай тарилгые амжалтатайгаар, богонихон болзор соо үнгэргэжэ, үндэр ургасын үндэһэ һуури байгуулхын тула МТС-эй механизаторнууд трактор, машинануудаа һайн шанартайгаар заһабарилжа дүүргэхын түлөө эршэмтэйгээр тэмсэжэ байна.

Тракторай заһабарилга эндэ узловой аргаар эмхидхэгдэнхэй. Узел бүхэндэ мэргэжэл һайнтай, тракторта олон жэл хүдэлмэрилһэн механизаторнууд табигданхай, тэдэнэй дунда социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр эмхидхэгдээ.

МТС-эй дирекци ба партийна организаци мүрысөөнэй тусхай хэлсээ баталһан байна. Энээнэй ёһоор мүрысөөндэ илагшад мүнгэн шангаар шагнагдана, мүрысөөнэй дүн арбан хоногтоо согсологдоно.

Заһабарилга дээрэ ажаллажа байһан хүдэлмэришэдэй дунда социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлһэнэй, ажал хүдэлмэриинь зүбөөр эмхидхэһэнэй ашаар муу бэшэ амжалтанууд туйлагдажа байна. Заһабарилгын эхилһэнһээ хойшо түсэбэй ёһоор 11 трактор заһабарилха байбал, мүнөө 28 трактор заһагдажа дүүрэнхэй. Тракторнуудай хажуугаар мүн хүдөө ажахын бусад машинанууд олоор заһагдана. Заһагдаха ёһотой 56 культиваторнуудһаа 37 тракторна 43 плугуудһаа 37-нь заһагдаад байна.

Ажалай һайн жэшээ нүхэр Белоколодовой хүтэлбэрилдэг узелай механизаторнууд харуулна. Эдэ нүхэд тракторай ходовой часть заһабарилха зуураа халаанайнгаа даалгабариие 200—230 процент дүүргэнэ. Мүн мотор заһабарилдаг нүхэд Н. Мясников, К. Хлебодаров гэгшэд үдэрэйнгөө даалгабариие үндэр шанартайгаар хододоо үлүүлэн дүүргэнэ.

Трактор, машина заһабарилга дээрэ кузнец, токарьнуудай үүргэнь ехэ. Нүхэд Д. Базаров, Ц. Гомбоев гэгшэд даалгагдаһан ажалдаа анхаралтайгаар хандажа, ажалайнгаа бүтээсые 190—220 процент хүргөө.

Ростовойхидой хандалгые дэмжэн, Иволгын МТС-эй механизаторнууд тракторнуудай заһабарилгые февралиин 1 болотор, комбайнуудай заһабарилгые нютагай Соведүүдтэ һунгуулиин үдэр хүрэтэр дүүргэхэ гэһэн уялга абанхай. Тиихэдэ гаряа хуряалгын, үбһэ хуряалгын машинануудай заһабарилга хабарай тарилгын эхилтэр дүүргэгдэхэ юм. Мүнөө үедэ механизаторнууд колхозуудта үрэһэ хүрэнгэ сэбэрлэхэдэнь, саһа тогтоохо, поли дээрэ наг шэбхэ гаргаха талаар туһаламжа үзүүлхэ хэмжээнүүдые хараалжа байна. **Д. Цыбикжапов.**

ЭРТЫН ХУРЬГАД ОЛООРОО АБТАЖА ЗАХАЛБА

Кяхтын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой отарануудта эртын хурьгад олооро абтана. Мүнөө үедэ 200 гаран хурьгад абтаа.

Нүхэр Цыбыктаровай даадаг отарада хурьга абалга эмхитэйгээр ябана. Сакманщигууд Нимацу Аюшеева, Рынцыма Шагжиева 100 гаран хурьгадые абаа. Тэдэнэр олон жэлэйнгээ дүй дүршэлые ажалдаа хэрэглэжэ, нарай хурьгадые һайнаар харууһална. Хурьгад, хонид һайнаар түхеэрэгдэнэн сэбэр, һаруул байранууд соо байлгагдана. Хурьгадта концентрированнэ тэжээл үгтэнэ.

Нүхэр Токтохоевой отарада мүн лэ хонид хурьгалжа эхилбэ. Үбэлдөө энэ отарада 900 хонид хурьгалха юм. **С. Климов.**

РЕПОРТАЖ

Хирпиисын шэнэ заводто

Паровозо-вагонно заводойхидой ажаһуудаг хоёрдохи соцгородһоо зүүн урагшаа гараһан автобус бахахан дабаа дабаад, үнишье болонгүй хирпиисын заводто хүрэжэ ерэнэ.

Автобусһаа бууһан хэдэн хүн бэе бэеһээ түрүүлхэ гэһэндэл яаралтайгаар алхалалдаһаар завод руу ошоно. Тэдэнэрэй нэгэ зариманиинь түрүүшын халаанда, үглөөнэй 8 часһаа ажаллахаяа ерэһэн байба.

Заводой хоёр дабхар корпусой үндэр үндэр хоолойнуудһаа гараһан баглагар сагаан утаан үглөөнэй шанга жабарта униартан байна. Хирпиисэ тээһэн машинанууд хашаа соохоо һубарилдан гаража, баруун хойшоо шуумайнад.

...Хирпиисэ сохидог цех. Мантан томо пресс-станок доро һоо тэб-тэбхэрхэн хирпиисэнүүд забда сулоогүй гаражал, гаражал байна. Прессэй дэргэдэ ажаллажа байһан эхэнэрнүүд рельсэнүүд дээрэ табяатай байһан вагонеткэнүүдые ойро зуура хирпиисээр дүүргээд лэ саашань дамжуулна. Энэ цехын халаанай мастер Иван Григорьевич Бубников пресс дороһоо гаража байһан хирпиисын шанарые шалгамсаараа, нарин ута гэшхүүрээр цехын хоёрдохи дабхарта гараад, урагшална. Иван Бубников хараха янзада гүнн гарамгай наһанай, дунда зэргын бэетэй хүн.

—Манай заводто гаргагдаһан хирпиисэнүүд юрын заводуудта хэһэн хирпиисэнүүдтэ орходоо онсо илгаатай юм,—гэжэ нүхэр Бубников хөөрэнэ.—Юуб гэхэдэ, малтагдажа асарагдаһан шабар үһан соо худхагдангүйгөөр, миин лэ үуралда дэбтээгдээд, пресс-станогто орожо, хирпиисэ болоод гарадаг. Иимэ аргаар хэгдэһэн хирпиисэ хуурайгаар сохигдоһон хирпиисэ гэжэ нэрлэгдэдэг юм. Прессэ сохигдожо гараһан хирпиисын шиигыень арбан процентһээ дээшэ, доошоньбе байха ёһогүй. Хэрбээ 10 процентһээ дээшэ гү, али доошоо шиигтэй байбал, хирпиисын шанар муу байдаг. Тиимэһээ шиигыень тааруулха гээшэ бэрхэтэйшэг ажал.

Мастер Иван Бубников шабар илгадаг машиные хаража ерэһэнэйнгээ һүүлээр түсхай агрегадай дэргэдэ зогсобо. Эндэһээ, цехын хоёрдохи дабхарһаа машина механизмуудай хүдэлсэнь альган дээрэ байһан мэтэ элихэнээр харагдана.

Конвейерэй үргэн лентэ дээгүүр урдан ерэжэ байһан шабар тээшэ зааха зуураа, Иван Григорьевич иигэжэ хөөрэнэ:

Шабар бутаргаха тээрмэ.

— Урдаһаа, конвейерээр дамжан ерэжэ байһан энэ шабар доошоо, цехын нэгэдэхи дабхарта орожо, эрьелдэжэ байһан томо бочкодол адли түсхай пеэшэндэ хатаагдаад, дахин дээшээ гаража, пресс руу шэглэдэг. Пресс станогто оротороо ууралтуулагдадаг юм.

Хирпиисэ сохидог цехһээ гараһан вагонеткэнүүд хирпиисэ галдадаг цех руу ошоно.

— Вагонеткэнүүдтэ хэгдэһэн хирпиисэнүүд түсхай камерта абаашагдажа, 940-оод градус халуунда галдагдадаг юм,—гэжэ түс цехын начальник Федор Иванович Свяженцев хөөрэнэ.

Зургаадахи табанжэлэй түрүүшын жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө бүгэдэ арадай тэмсэлдэ заводой хүдэлмэришэд эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, бага бэшэ амжалта туйлаһан байна. Цех, халаан бүхэнэй хүдэлмэришэд 1956 онойнгоо түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө дээшэлүүлэгдэһэн уялга абаад, тэрээнээ хүндэтэйгээр дүүргэбэ. Завод жэлэй дүүрэтэр түсэбһөө гадуур 3 миллион 85 мянган хирпиисэ гаргажа, Улан-Удын барилгануудта үгөө. Гадна, хараалагдаһан түсэбһөө гадуур 600 мянга гаран түхэригэй мүнгэ зоори алмагдаа, ажалайнь бүтээсэ 18 процентээр дээшэлээ.

Ажалайнгаа бүтээсые дээшэлүүлхын зорилгоор заводой уралан нарижуулагшад үнэтэ дурадхалнуудые оруулна. Заводой главна инженер В. И. Архиповай оруулһан дурадхалнуудынь илангала һонирхолтой. Тэдэ дурадхалнуудынь үйлэдбэридэ амжалтатайгаар хэрэглэгдэжэ байна. Нүхэр Архиповай оруулһан дурадхалнуудые зүбөөр хэрэглээд байхада хирпиисэ сохидог прессэй ажалайнь бүтээсэ 30 процентээр дээшэлхэ юм. Нүхэр Архипов прессые наринаар шэнжэлһэнэйнгээ удаа хирпиисэ сохилгые 5 секундаар түргэдхэхэ арга боломжо олгоо. Энээнэй ашаар жэл соо 5 миллион хирпиисэ түсэбһөө гадуур гаргагдаха байна.

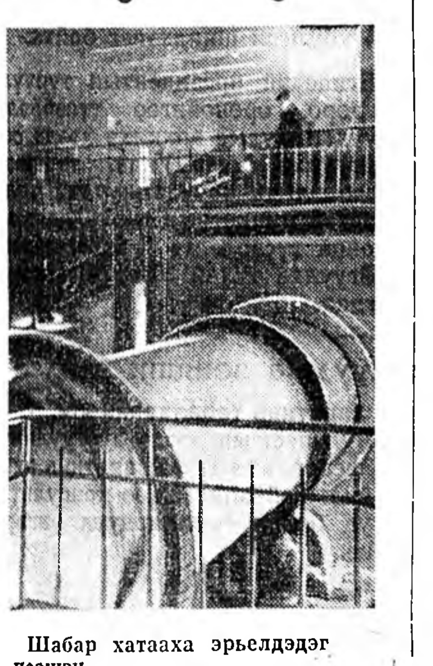
Арадайнгаа ажахын хүгжэлтэдэ ооһэдынгоо туһа нэмэри оруулхын түлөө үнэн зүрхэнһөө ажалладаг хүнүүд заводто ниилээд олон юм. Тэдэнэрэй тоодо иимэ хүнүүдые нэрлэмээр. Пресс-станогой дэргэдэ ажалладаг хүдэлмэришэд М. Резанкова, Е. Золотухина гэгшэд үдэр бүринингөө даалгабариие 120—130 процент дүүргэнэ. Попов Геннадий, Николай Меньшиков гэгшэдэй нэрэ хүндэлэлэй досхада саг үргэлжэ бэшээтэй байдаг. Тэдэнэр хэды хүндэ ажалтай байбашье, даалгабаряа үдэр бүри 180—185 процент дүүргэдэг юм. Хирпиисэ галдагшад С. Кузьмин, А. Орехова, экскаваторщигууд Б. Баудорович, И. Коноваленко гэгшэд мүн лэ түрүүшүүлэй тоодо оронхой.

Эндэхи заводто хирпиисын шэнэ аргаар, хуурайгаар сохигдодог болоһонһоо хойшо багашаг саг үнгэрбэ. Энэ үе соо заводойхин бага бэшэ дүй дүршэлтэй болонхой. Шэнэ аргаар үйлэдбэрилэгдэдэг хирпиисэнүүд юрын заводуудта хэгдэһэн хирпиисэнүүдтэ орходоо ниилээд химда, шэгнүүрээрээ хүнгэн байдаг. Зүгөөр иимэ хирпиисэнүүд уһа бороондо гү, үгышье һаа ехэ халуун газарта үни байлгагдахадаа бута һүрэшэдэг тиимэ нэгэ муу шанартай юм. Һаяар заводто шэнэ цех нээгдэжэ, томо шлакоблогууд үйлэдбэрилэгдэдэг болохонь.

Заводой партийна организациин секретарь нүхэр Павлов коллективэйнгээ ажал хүдэлмэри тухай иигэжэ хөөрэнэ:

— КПСС-эй ЦК-гэй декабрьска Пленумэй шиидхэбэриие манай хүдэлмэришэд һайшаан дэмжэхэ зуураа, энэ жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхээр зориг жонхой. Зургаадахи табанжэлэй һүүлшын жэлдэ заводнай 25 миллион хирпиисэ гаргадаг болоно, мүнөө үеынхитэй сасуулбал, ажалайнгаа бүтээсые хоёр дахин дээшэлүүлхэ юм.

Текстнь И. Бальдировай, фотонь А. Мантаевай.

Шабар хатааха эрьелдэдэг пеэшэн.

Хирпиисэ дарадаг пресс.

Олон үхибүүдтэй эхэнүүд шагнагдаба

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиум СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй 1944 оной августын 18-най Указай үндэһөөр, олон хүүгэдтэй эхэнүүдые «Эхын алдар» гэжэ орденуудаар ба «Эхын медаль» гэжэ медальнуудаар СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй үмэнэһөө шагнаба.

Бичурын аймагай XIX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн П. Г. Афанасьева, Торийн аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн Т. И. Яковлева гэгшэд 9 үхибүү түрэһэн ба хүмүүжүүлһэнэйнгээ түлөө «Эхын алдар» гэжэ 1-дэхи шатын орденоор шагнагдаба.

Найман үхибүү түрэһэн ба хүмүүжүүлһэн 6 эхэнүүд «Эхын алдар» гэжэ 2-дохи шатын орденоор шагнагдаа. Тэдэнэй тоодо Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн Б. Н. Бадмацыренова, Баргажанай аймагай Усть-Баргажан тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр М. Г. Буторова, Кяхта городой гэрэй эзэн эхэнэр А. А. Пилиховская ба бусад бии.

Долоон үхибүү түрэһэн ба хүмүүжүүлһэнэйнгээ түлөө «Эхын алдар» гэжэ 3-дахи шатын орденоор 11 хүн шагнагдаба. Тэдэнэй дунда Сэлэнгын аймагай Галуута Нуур гэжэ тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр Р. Ж. Будаева, Ахын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн С. Б. Жамбалова, Баунтын аймагай Ципикан приискын хүдэлмэришэн В. М. Батурина, Заиграйн аймагай Нарин Ацагат тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр М. Л. Пахомова ба бусад бии.

«Эхын медаль» гэжэ 1-дэхи шатын медаляар 23 эхэ, «Эхын медаль» гэжэ 2-дохи шатын медаляар 34 хүн шагнагдаһан байна.

Алмаһан түлишөөрөө нэгэ һара ажаллаба

Түмэр замай Улан-Удын отделениин водокачкануудай машинистнууд түлишэ гамтайгаар гаргашалхын зорилгоор хоорондоо мүрысэжэ, жэл соо гаргашалагдаха нүүрһэнэй 1,5 процентые алмаха гэһэн уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэээ.

Эдэ машинистнууд 1956 оной дүүрэтэр 131 тонно нүүрһэ алмаа. Энэнь жэл соо гаргашалха нүүрһэнэйнь 3 процент болоно. Түлишэ арьбалхын түлөө дэлгэрһэн мүрысөөндэ Онохой, Загастай станцинуудай водокачкын хүдэлмэришэд мүн лэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаһан байна. Онохой станциин водокачкын хүдэлмэришэд 1956 оной 11 һара соо 7 тонно шахуу түлишэ алмажа, тэрээгээрээ декабрь һарада ажаллаба.

И. Алексеев.

Үбэлжэлгээ һайнаар үнгэргэжэ байна

Бичурын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхозой комплексно хоёрдохи бригадын хонишод үбэлжэлгые һайнаар үнгэргэжэ байна. Хонишод намарһаа хойшо тэжээлээ графигай ёһоор, гамтайгаар гаргашалһанай ашаар мүнөө үбэлжэлгэдэ дүүрэн хүрэхэ тэжээлтэй. Хонидынь барандаа тобир тарганууд. Декабрь һараһаа эхилээд январиин 6 болотор 56 хурьган абтаад, кошарно-базова аргаар түлжүүлэгдэжэ байна.

С. Улзутуев.

Фельетон

Тэжээһэн буруун тэргэ эбдэбэ...

Түнхэндэ декабриин тэнгэһээ хойшо хүйтэн юундэшьеб үлэмжэ түргэдэн лажаганаад, мүнөө миил тооһоржо байнхай.

Нэхы хонин дэгэлэйнгээ хормойе хам гэжэ, сэн бунда дарагдашаһан һархагар шорогор малгайгаа шэхэндээ хүрэтэр дараад, тэнгэри өөдэ гэтэн хаража байһандал Алтан Мундарга ялалзана.

Хоймор нютагтахи «Знамя» колхозой центрээр нэгэ шаргатай хүн үглөөгүүр оройшог хубхай шурьюулаад, Шожын Дугар-Цэрэнэй байшан тээшэ шэглэшэбэ. Энэ хадаа Дугар-Цэрэнэй багын нүхэр, сугтаа армида ябажа ерэһэн нютагайнь хүбүүн байгаа. Удангүй газаань тэрэнэй хүрэжэ ерэхэдэ, Должод хүгшэн толгойгоо банхайтар боонхой, нюурынь абха танаггүй, улаа нэлээ болошонхой, миил хүл дээрээ тогтожо ядан уйлаганажа байба.

— Энэ иихэдээ юун болооб? Ямар ехэ һанагдаагүй осол, гай дайрааб? Должод хүгшэн, Должод...—гэжэ мэгдүүгээр асуухадань, тэрэнь юушье хэлэнгүй бури досоонь уйтаржа, бүглэршэһэндэл болоод, нюдэнэйнгөө нёлбоһо түргэ түргэн аршаһаар гэдэргээ эрьелдэн, фельдшерэй тээшэ дохолһоор ябашаба...

Хүбүүнэй хажууда Должод хүгшэнэй хүршэ үбгэжөөл хүрэжэ ерэһэн байжа;

— Мүрөө төөриһэн холтоһон, тэрэ шүдхэршни борьбо дээрээ бодолоороо түрэһэн ганса эхээ ханха зайдан гэрэйнь оёорто гансаарайнь хаяад, һамган боломортоёо тээ тэрэ гэртэ һаяхан зөөгөө,—гэжэ ехэл һанаанда болоһондол хэбэртэйгээр хэлэбэ.

«Эхээ сохёо» гэһэн зүрхэ халхама үгэнүүдые дууламсаараа тэрэ хүбүүн Дугар-Цэрэнэй руу абяагүй морёо залан ябашаба.

Гэртэнь орожо ерэхэдэнь һамганиинь һая бодоһон хэбэртэй, галаа түлихээ һамнагдаагүй үһээ дала мүр дээгүүрээ намируулан, пеэшэнэйгээ урда эрьелдэжэ, хубхай үгзаганажа, тунталзан байба.

Үүдэнэйнь баруун тээ эбдэрхэй стулай дальбардаһанууд, пол дээгүүрнь шуһан халдашаһан, аяга табагай бутархайнууд, стол дээрэнь архиин хооһоршоһон шэл хэбтэбэ...

Энэ юун болооб гэхэдэ, иимэ. Үсэгэлдэр үдэшэлэн Дугар-Цэрэнэй эжынь—Должод хүгшэн гэрээ суургалаад айлда ошоһон байгаа. Тэрэ һамбаандань хүбүүниинь отожо байгаад, эхынгээ гэрэй суургые һуга татажа ороод, абдарынь эбдэжэ онгойлгоод, бүхы облигациинь хулуужа абаад, ябашоо.

Эжынь айлһаа ерэн гэхэдэ, үүдэниинь суургагүй. Абдарынь нээлтэтэй, досоохинь хуу уруу гэдэргэнь онгилжорхинхой байгаа һэн.

«Гэртэмни хулгайшан оробо»—гэжэ бодоод, өөрынгөө гансахан тулгуури болохо түрэһэн хүбүүндээ дары ошожо, дуулгахаар шиидэбэ.

Хүбүүнэйнгээ гэртэ орожо, иимэ тодхор тухайгаа дуулгажа, туһаламжа абаха гэхэдэнь, «энэшни миниие абаһые мэдэбэ хаяа» гэжэ хүбүүниинь сахилгаан түргэнөөр бодоодхибо. «Намда юундэ хэлээбши, хүбүүгээ хулуугаа гээ гүш? Мүнөө болгоод, хайран нэрыемни хухалхашни гү? Тонило, арила!» гэжэ байжа зэрлиг муухайгаар хашхаржа, нюдаргынгаа шадал мэдүүлэн, тархи түрүүгүй эжыгээ нюдаргалжа оробо. Эжынь нюур ойр зуурхана шулга нюлга һүрэжэ, хамарынь буларшаба. Иигэжэ байтарнь һамганиинь үбгэнөө һалгаба хэбэртэй. Эхэһээ мултарамсаараа Дугар-Цэрэн хажуудаа байһан стул хаб шүүрэн абаад эжынгээ зүүн мүр руунь нижаганаса табижархиба. Тиихэдэнь стулайншье хүл хухаржа, эжыншье богоһынь хажууда алдалшаба...

Һамганиинь сухалдашанхай, байрадаа тогтохоо болёод, гэр соогуураа гүйжэ байжа:—Эхыешни шамтай гэрэлхэһээ хойшо үзэн ядагшаб. Үнинэйл энээнһээ холодо гэжэ шамда хэлэгшэ һэм. Эгээл эсэстээ мүнөө ерэбэ хабди. Һалга, тонилго энээнээ,—гэжэ шуухиржа байжа хашхарба.

Хүбүүниинь эжыгээ мундуугаар үгзаран бодхоод;

— Дүрэ барааншни дахин манайда бү харагдаг,—гээд тархи түрүүгээрни үүдэ мүргүүлэн газаашань лүпэ үдьхэлжэрхибэ...

Энэл даа. Түрэһэн хүбүүниинь, хайрата гансахан эжынгээ ашые иигэжэ харюулба. Юунэй түлөө хүбүүнэйнгээ гушатай шахуу болотор эрхэлүүлээб, энхэрээб, тэжээгээб?

Хэды сагай үнгэрһэнэй һүүлээр Должод хүгшэн ори гансаараа үбэлэй хүйтэн үдэшэ үүдэндэ хэбтэжэ байба. Арай гэжэ үндыжэ бодоод, мулхиһөөр, мухариһаар гэртээ ерэбэ. Эдеэлхэ, үндалхашье аргагүй, сэхэ орондоо орожо, бүхэли һүниндөө гэншэжэ, дэмыржэ хоноо гэхэ. Одоол «тэжээһэн буруун тэргэ эбдэхэ» гэлсэдэг бэлэй. Тэрэнь намда тудабал даа гэжэ Должод хүгшэн бүүр түүрхэн ухаандаа мэдэрнэ. Тэрэ үедэнь гэрэйнь хоймороой ханада алталмал томо гуу сооһоо хүбүүнэйнь дүрэ хүдэлсэгүй хүйтэ нюдөөр урагшаа харан байба...

Нюурайнь хүхэ бала, нюдэнэйнь хабдашоод, үрөөлэ бэсынь хабдар һэлхэн болошоод байхые үглөө үдэрынь фельдшер шүдөө хабиран, сэдьхэлээ уяруулан хараа һэн. Энээниие харахадаа тэсэжэ ядан, хүбүүгээ дары суудтэ үгэхынь Должод хүгшэндэ дурадхаа һэн. Должод хүгшэн урдаһаань гомдолтой, хайратайханаар уйлганажа хараад, юуншье гэхээ ойлгожо ядан нэгэ хэды байтараа:—Муушье һаа, түрэһэн үримни... Сү.. сүүд... тэ... үгэхэ гэжэ ама хэлэм эрьелдэхэгүйл. Хүбүүндээ хэрэггүй хадаа би...—гээд шарайгаа хүхэ сагаан болгоод унашоо бэлэй.

Энэ үедэ Дугар-Цэрэн үдэ наран болоно байбашье, ажалдаа гарахаа һанаалаагүй, хүнжэл соогоо хүльбэржэ, һэнгэргүй барбагар бүдүүнээр хурхирсагаажа, нэгэ үедэ нюурынь һүргүй хүхэ сагаан боложо, уршаганажа уралынь хубхай таталдажа хэбтээ һэн.

Бага балшар наһанһаань хойшо унтаха нойргүй, нюдэнэйнгөө сэсэгыдэл бүмбылжэ, бүхы олоһон юумэеэ гансал үридөө гэжэ мээхэйрэн, эрхэлүүлэн энхэрдэгыень, альган дээрээ тэнжээһыень һанахадаа нүхэр хүбүүниинь тэсэжэ ядан орон тээшэнь даб гэжэ, Дугар-Цэрэнэй хүнжэл хуу татажа.—Алтан дэлхэй дээрэхи гансахан эжынгээ хүгшэрхэ наһанда үхэхэ туйлдань хүрэтэр сохёод, оролдоһон бүхы ашыень нюдаргаараа харюулаад, үшөө һанаа амархан хурхиржа хэбтэнэбши —гэжэ уур сухалтайгаар хашхарба.

Дугар-Цэрэн тиихэдэнь залд гээд гэнтэ нюдөө нээжэ, ёлогод гэжэ хараад, аман соогоо хубхай нүлшэгэнэн, хүнжэлөө дахин татаад, буруу бухаад хэбтэшэбэ....

Эгээл энэ үедэ айллажа һууһан Радна хүгшэн урданайхидаал орходоо нюдэ аманиинь хурсаданхай газааһаа сог гани болонхой орожо ерэбэ.

Уданшьгүй үүдэн нээгдэжэ, фельдшер Мария Манжеевна мүн лэ бии болоодхибо.

Дугар-Цэрэн һуга харайн бодожо, түргэн хубсалаад үгэ дуугүй сааннаа, бүри абяа гарахаяа болижо, газар хараад, хүнэй хэлэнһээ холодон тэрьедэхэ һэдэлгэтэйгээр гэрһээ гаража ябашоо...

Энэмнай Түнхэнэй аймагай «Знамя» колхозой гэшүүн, 30-аад наһанай, юһэдэхиие дүүргэһэн, муу һайниие мэдэхэ болоһон Должод хүгшэнэй «эрхэ гансань» гээшэл даа.

Эрхэ бэрхээр хүн болгоһондонь, энхэрһэн эрхэлүүлһэндэнь хүбүүгээ сэсэг мэтээр һанажа, һайн хүн болоһой даа гэжэ ябадагтань Дугар-Цэрэн түрэһэн эхээ хайра гамгүй, жэгшүүритэ бүдүүлигээр аашалан сохижо, ашыень харюулба гээшэ гү? Дугар-Цэрэнэй энэ аашань коммунизм байгуулжа байһан хүнүүдэй ухаан сэдьхэлдэ багташагүй байнал.

Иигэжэ һанагдаагүй зэрлиг муухайгаар аашалдаг, эхэ эсэгээ доромжолон баһажа, наада хаража байдаг заримашуул советскэ залуушуулай дунда ганса нэгэн дайралдадаг. «Дэмы табиһан дээһэн, һула табиһан һур» гэһэндэл дан зорогоороо аашалагша Дугар-Цэрэниие үгэ хэлэнэй халуун дүлөөр сорьён шэрбэн хайража, һанаа оруулхын түлөө тэрэниие арадай сүүдэй урда харюусуулхаар болоо.

Л. Доржина, Д. Зугаалайн.

Эхэ гахай бүриһөө тонно мяха

ҺАЙШААЛТАЙ ХЭРЭГ

Гахайн мяха абалгые дээшэлүүлхэ зорилго манай Зэдын аймагта тон хангалтагүйгөөр шиидхэгдэнэ. Энэ зорилгын хангалтагүйгөөр шиидхэгдэжэ байһаниинь һаяхан үнгэргэгдэһэн аймагай партийна конференци дээрэһээ элирэн харагдаа.

Зэдын аймагай эрхэ байдалда гахай үсхэбэрилхэ ехэ арга бии. Ажахын энэ шухала һалбариие ашагтайгаар хүгжөөгөө һаа, колхоздо ехэ туһатай байна. Манайхин 1950 онһоо колхозойнгоо гахайн фермэ дээрэ ажаллана. Энэ фермэ урдань колхоздоо ямаршье олзо доход үгэдэггүй байһан юм.

Энэ харюусалгата ажалда ороод байхадаа гахайн тоо толгойе олошоруулха, үүлтэрыень һайжаруулха талаар ниилээд оролдолго гаргагдаа бэлэй. Тиимэһээ манай фермэ жэл бүхэндэ олон поршоонхо абажа түлжүүлээд, горьтой ехэ мяха гүрэндөө тушаана. Мүн гахаймнайшье үүлтэр ниилээд һайжаруулагдаа гээшэ.

Хайшан гэжэ гахай олоор үсхэбэрилнэбиб гэхэдэ, хамагай түрүүндэ түлыень бүрин бүтэнөөр абажа, һайнаар түлжүүлнэб. Гахайн түрэхэ үедэ поршоонхыень һахижа абаха хэрэгтэй. Гарахатайнь сасуу поршоонхые аршадагбди. Удаань эхэдэнь табижа хүхүүлдэг гээшэбди.

Поршоонхоһоо һалгаагдаһанай һүүлээ тарган гахай тэрэ дороо ороондо ородог юм. Поршоонхые эхэһээнь амяарлуулхадаа эдихэ юумыень уридшалан бэлдэдэг гээшэбди. Тэрээнгүйгөөр поршоонхонуудые эхэһээнь таһалжа болохогүй. Гахайе шэргээхэдээ поршоонхыень гансата һалгаадаггүйбди. Түрүүшээр үнжэжэ хүхүүлдэг, тиигэ тиигэһээр поршоонхые эхэһээнь таһалдаг байнабди.

Ажахын үнгэрэгшэ жэлдэ манай фермэ эхэ гахай бүриһөө 14 поршоонхо абажа, бултыень түлжүүлһэн байна. Үсхэбэрилһэн гахайгаа гүрэндөө тушаажа, худалдажа, 50 центнер мяха оруулаабди. Энэ хадаа колхозой бүхы тушааха мяханай арбаад процент болоно. Энэмнай тон бага. Гахайе бүри ашагтайгаар үсхэбэрилхэ арга бии байһан аад, тэрэ аргаяа дүүрэнээр хэрэглэжэ шаданагүйбди. Юуб гэхэдэ, зунай эхинһээ хойшо гахайда илгагдаһан һүнһөө ондоо юумэ эдюулэгдэдэггүй шахуу гээшэ. Тиихэдэ томо гахайнууд сэнхидээ уһа, ногоон дээрэ ябана. Иигэжэ эдеэлхэдээ гахай ямар хүшэ абалтайб? Хэрбээ, гахай үсхэбэрилхэ асуудалда колхозуудай правлениин, аймагай партийна, советскэ органуудай зүгһөө анхарал ёһотойгоор хандуулагдаа гээшэ һаа, гахайн мяха үйлэдбэрилгые аймаг амжалтатайгаар шиидхэжэ шадаха байгаа һэн.

Гэхэтэй хамта «Заготскодой» хүдэлмэрилэгшэд мал тушаан абахадаа ехэ доогуур сэгнэжэ абадаг заншалтай. Аймагай хүтэлбэрилхы организацинууд иимэ баримтануудые хинан шалгадаггүй байна.

Жэшээлхэдэ, ноябриин 27-до Дзержинскиин нэрэмжэтэ колхозой тушаахаяа асарһан гахайнуудые «Заготскодой» хүдэлмэрилэгшэд туранхайда тоолоо һэн. Аймагай организацинуудай хүдэлмэрилэгшэдһөө бүридэһэн комисси тогтоогдожо, эгээн туранхай гахайень алаһамнай 3 сантиметр зузаан салатай байгаа бэлэй. Тиимэһээ, зарим гахайнууднай салатай мяханда сэгнэгдэжэ абтаха байгаа гэжэ һанагдана. Мүн 1956 оной декабриин 15-да 15 толгой гахай тушаахаяа абаашаһан байгааб. Тиихэдэмнай түс бүридөө 55 килограмм шэгнүүритэй гурбан гахайемнай тогтоогдоһон хэмжүүртэ хүрөөгүй гээд Зэдын заготскодой конторо баһа абаагүй һэн. Тииһээ тиитэр тэрэнһээ доогуур хэмжүүртэй гахай абаха гэһэн заабари бии ха юм.

Гахайн үүлтэрые һайжаруулха талаар юушье хэгдэнэгүй. Үүлтэртэ гахай үсхэхын түлөө артелиингээ фермые племенной фермэ болгоёл гэһэн дурадхалтайгаар колхозойнгоо, тэрэшэлэн аймагайнгаа хүтэлбэрилэгшэдтэ хандаа һэм. Тиихын түлөө эхэ болон азарга гахайнуудаа шэлэн абаха хэрэгтэй байгаа. Гэбэшье, энээн тушаа юумэн хэгдээгүй. Энэ талаар малай үүлтэр һайжаруулгада ехэ үүргэтэй байһан хүдөө ажахын мэргэжэлтэд, тэрэ тоодо Цагаан-Усанай МТС-эй главна зоотехник нүхэр Харжеев биратай туһаламжа хүргэнэгүй.

Хэрбээ гахай үсхэбэрилгэдэ анхарал хандуулагдаад, тэрээндэ зохистой эрхэ байдал олгогдоод байгаа гээшэ һаа, гүрэндэ тушаагдаха мяханай 50 процентые табанжэлэй эсэстэ гахайн мяхаар хүсэлдүүлхэ зорилгын дүүргэгдэхэ байһаниинь элитэ.

Энэ зорилгые туйлахын түлөө тэжээлэй һайн база тон шухала гэжэ һананаб. Илангаяа зунай үедэ оросоһо таряа болон бусадай хомор болоод байхада гахайда эдюулхэ юумэн олдодоггүй гээшэ. Тиимэһээ гахайн фермэ шадар тэжээлэй свёкло, хартаабха, турнепс гэхэ мэтые тарижа, гахайнуудаа эдеэлүүлээ хада ашаг туһа ехэтэй байһаниинь мэдээжэ.

Кяхтын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой гахайшадай бэшэг тон һайшаалтай байна. Бидэ хүдөө ажахын түрүүшүүл республиканска зүблөөндэ хабаадалсахадаа эхэ гахай бүриһөө тонно мяха абаха гэһэн хандалга гаргаа бэлэйбди. Энэ зорилгын бодото хэрэг дээрээ дүүргэгдэхын түлөө бидэ гахайшад тон ехэ харюусалгатайбди.

Кяхтынхидай жэшээгээр эхэ гахай бүхэниие жэл соо хоёр дахин түрүүлжэ, туд бүриһөөнь 16 поршоонхо абажа, тэдэнэй шэгнүүрые эхэһээнь һалгаха хүрэтэр 14 килограмм болгохоб гэһэн уялга абанаб. Тиихэдээ эхэ гахай бүриһөө 1200 килограмм мяха тушааха байнаб.

Балдан Марков, Зэдын аймагай Дзержинскиин нэрэмжэтэ колхозой гахайшан.

„БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭНДЭ“ БЭШЭҺЭНЭЙ ҺҮҮЛЭЭР

„Кино харуулагданагүй“

Манай газетын 1956 оной декабриин 4-нэй номерто иимэ гаршагтай бэшэг толилогдоһон юм. Закаменай аймгүйсэдкомой культурын таһагай киномеханик нүхэр Гундуев хоёр колхоздо кино харуулха аад, нэгэ колхоздо харуулаад ябашана гэжэ тэрэ бэшэг соонь хэлэгдэһэн байгаа.

Бэшэг дотор хэлэгдэһэн баримтанууд шалгалтаар тодороо гэжэ Закаменай аймсоведэй гүйсэдкомой культурын таһагые даагша нүхэр Цыбиков манай редакцида мэдээсэбэ.

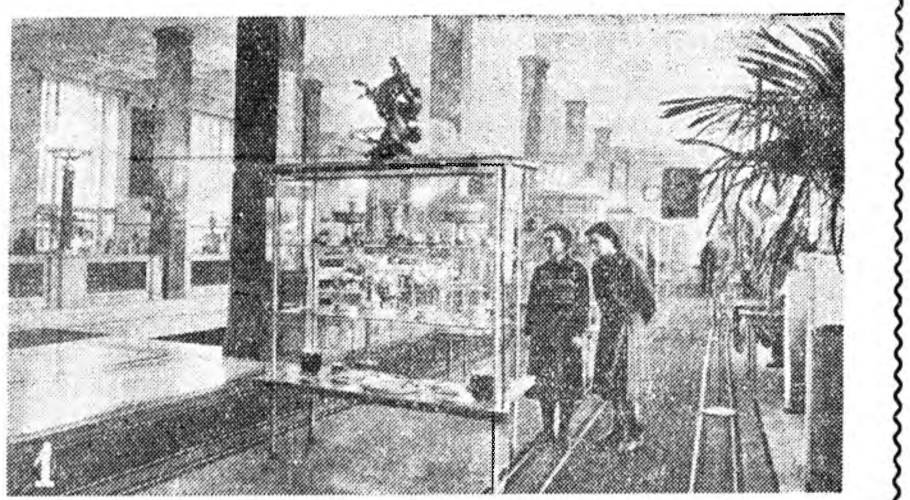
Кино харуулгые һайжаруулха тушаа зохихо хэмжээ абтаһан байна. Ажалдаа хайша хэрэгээр хандаһанайнь түлөө киномеханик нүхэр Гундуевта зэмэ тохогдоо.

Москваһаа ерэһэн бэшэг

Арадай оюун бэлиг

Манай ороной столица — Москвада дэлхэй дээрэ эгээл томо библиотекэнүүдэй нэгэн болохо В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ гүрэнэй библиотекэ байдаг. Эндэ хэдэн ехэ, ехэ залнууд соонь РСФСР-эй арадай нарин уралалгын ба гоёон шэмэглэлгын выставкэ һаяхан нээгдээ.

Арадай оюун бэлигэй хаража ханамаар бэшэ зүйлнүүдые Палехын уранзурааашад, Архангельскын модоншо дархашуул ба шэрдэгшэд, Чукоткын һиилүүршэд, Дагестанай мүнгэшэ дархашуул выставкэдэ эльгээһэн байна. Мүн Российска Федерациин элдэб газар нютагуудта ажаһуудаг оюун бэлигтэнэй уран гараар хэгдэһэн зүйлнүүд эндэ олон. Москвагай ажалшад энэ выставкые ехэ һонирхон харана. Түрүүшын зураг соо выставкын нэгэ зал харуулагдана.

Палехын уранзурааашад гансахан өөһэдынгоо Ивановска областьдо бэшэ, харин бүхы орон дотороо суурханхай. Тэдэнэр модоор хэһэн шкатулка, ларец болон бусад зүйлнүүд дээрэ элдэб үнгын тоһон шэрээр уранһайхан зурагуудые зурадаг юм. В. Панинай «Садко», А. Ермаковой «Ермак»,

М. Шишковой «Куликовско полидо» гэһэн зурагуудтай шкатулканууд бүришье гоёор харагдана. Выставкэдэ ерэгшэд тэдэнине ехэтэ һайхашаана.

Мүн эндэхи уранзурааша А. Куркинай «Партиин уряалаар» гэһэн зурагтай шкатулка гүнзэгы удхатай. Шэнэ ба боро газарые элдүүрилхээр ошохоёо байһан залуушуулые үдэшэхэеэ Москвагай Казанска вокзал дээрэ хүн зон олоороо сугларанхай. Тэрэнэй дунда сагаан һахалтай үбгэн холые зориһон аша хүбүүндээ юроол табина. Энэ үнинэй хүдэлмэришэн Коммунистическэ түрүүшын субботнигуудта Владимир Ильич Ленинтэй мүнөө байгша Казанска түмэр харгы дээрэ хабаадалсаһанаа дахин дахин һанажа, бидэн шэнгеэр залуушуул ажаллагты гэжэ захина ёһотой.

Аяар холын Чукоткын уран һиилүүршэдэй хори гаран экспонадууд табяатай. Чукоткын ангуушад болон загаһашад үни урда сагһаа хойшо моржын яһаар, орын эбэрээр элдэб зүйлнүүдые һиилэдэг заншалтай.

Ямар нарин хүдэлмэри гээшэб! Юрэдөөл алтан гартай зонууд байна даа,—гэжэ тэдэнэй витринын дэргэдэ Московско гүрэнэй университедэй студентнэр һайшааjа байнад (хоёрдохи зураг).

Дагестанска АССР-эй уран дархашуул Р. Ахиханов, А. Абдурахманов, Г. Магомедов гэгшэдэй сагаа мүнгэн дээрэ алта гүйлгэн гоёон шэмэһэн сайн гүсэ, жэмэсэй ваза гэхэ мэтэ зүйлнүүд выставкэ харагшадай зүгһөө үндэр сэгнэлтэ абана.

Выставкын нэгэ зал соо элдэб үнгын шэрээр зураглан шэмэһэн модон амһартанууд—кувшин, сахарница, матаар улхан, халбага ба бусад зүйлнүүд олоороо табяатай. Тэдэнэр бултадаа гоё һайханаар хэгдэнхэй. Эдэ зүйлнүүдые Горьковско областиин Хохломско суута мастернууд хээ юм. Тэрэшэлэн тус областьдо Городецкэ тосхондо иимэ уран гартан ажалладаг. А. Коноваловай хэһэн хүүгэдэй бишыхан стол, стулнууд ба диван һургуулиинхид ехэ һайхашаан үзэнэд.

Ямар хөөрхэн зүйлнүүд гээшэб,—гэлдэн эдэ гурбан нэгэ классайхин хөөрэлдэжэ байна («гурбадахи зураг»). — Бидэндэ эдеэлгын стол хэхэдэ таарамжатай, мүн наадахадашье яахаб.

Архангельска областиин Ломоносовой нэрэмжэтэ артелиин һиилүүршэдэй хэһэн зүйлнүүд выставкэ харагшадые һонирхуулна, А. Гурьевай мамонтын яһаар хэһэн шкатулкын бүхы таладань ородой уранзохёолшо Крыловой хэдэн баснинуудай удха тон наринаар һиилэгдэнхэй. Тэдээн соонь «Шоно ба хурьган», «Квартет», «Хирээ ба үнэгэн» болон бусад басниинуудай зураг харанабди.

Выставкын экспонадууд соо Калининска областиин Торжок городһоо эльгээһэн алтан нииткээр шэмэглэгдэнхэй скатерть, Кабардинска АССР-тэ нэхэгдэһэн гоё ковер, Тобольско городто хэһэн яһан шатар, Кировскэ областиин нааданхайнууд болон бусад олон нютагуудай арадай—нарин уралалгын ба гоёон шэмэлгын элдэб зүйлнүүд бии.

Энэ выставкэ дээрэ фабрика, заводуудай коллективүүдэй хэһэн зүйлэй экспонадууд табигданхай. Ленинградай Ломоносовой нэрэмжэтэ фарфорово заводой, Московско «Красная Роза» гэжэ текстильнэ комбинадай болон Микоянай нэрэмжэтэ мяханай комбинадай стенднүүдэй хажуугаар хүн зон ходол олон байдаг. Эдэ предприятинуудай бүтээн гаргаһан арадай үргэн хэрэгсэлэй эд бараан һайн шанартайгаар ба гоё һайханаар хэгдэнхэй.

Үдэр ерэхэ бүри энэ ехэ һонирхолтой выставкэ харагшад олошорно. Тэдэнэр арадай нарин уралалгын ба гоёон шэмэлгын оюун бэлигтэнэй ажалые үндэрөөр сэгнэнэ.

Б. ДОНДОКОВОЙ текст.
В. ЛЬВОВОЙ фото.

„Урожай" гэжэ спортивна бүлгэмэй хүдэлмэрие һайжаруулха

«Урожай» гэжэ һайндуранай спортивна бүлгэмэй Бурят-Монголой Соведэй Президиум байгша оной февралиин 15 болотор һайндуранай спортивна бүлгэмүүдэй коллективүүдтэ тоосоото-һунгалтын суглаа үнгэргэхэ гэжэ шиидхэбэри гаргаба.

Хүдөөгэй спортивна коллективүүдые бэхижүүлхэ, шэнэ коллективүүдые колхоз, совхозуудта, МТС, предприяти, эмхи зургаануудта бии болгохо, спортивна хүдэлмэридэ залуушуулые бүри олоор хабаадуулдаг болгохо зорилго спортивна коллективүүдэй урда табигдана.

Тоосоото үе соо хүдөө нютагуудта физкультурно-спортивна хүдэлмэри зарим тэды һайжараа. СССР-эй болон РСФСР-эй арадуудай спартакиадануудта бэлэдхэлгын боложо байхада спортивна коллективүүд хүдэлмэреэ илангаяа һэргээгээ.

Гэбэшье, Мухаршэбэрэй, Сэлэнгын, Бичурын болон бусад аймагуудта спортивна хүдэлмэри һулаар ябуулагдана. Тэндэ залуушуул спортдо үсөөнөөр хабаадуулагдана. Зарим колхоз, совхоз, МТС-үүдтэ физкультурын коллективүүд үшөө эмхидхэгдээгүй.

Бии байгаа спортивна коллективүүдтэ һуралсалай-спортивна хүдэлмэри хангалтагүйгөөр хэгдэнэ. Тиимэһээ барилдаан, бокс, баскетбол, хүндэ атлетикэ хүгжөөхэ тухай анхарал табигданагүй. Хүдөөгэй спортсменүүд мэргэжэл шадабаряа дээшэлүүлхын тулада оролдоногүй.

Тиигээдшье аймагай болон хүдөөгэй спортивна коллективүүдэй материальна базань үшөөл дутамаг байна. Аймагай центрнүүдтэ, колхозууд, совхозууд болон МТС-үүдтэ стадион, спортивна талмайнууд үгы байһаар. Мүн спортивна хэрэгсэлнүүдшье дутамаг.

«Урожай» гэжэ бүлгэм ажал хүдэлмэреэ һайжаруулха бүхы арга боломжотой. Тиимэ туладань тоосоото-һунгуулиин суглаанай үедэ физкультурна коллективүүд ажалаа һайжаруулха болоно. Нэн түрүүн коллективүүдые эмхидхэлэйнь талаар бэхижүүлхэ, шэнэ коллективүүдые бии болгохо. Һуралсалай-спортивна хүдэлмэри һайжаруулхын зорилгоор физкультурна коллективүүдтэ элдэб секцинүүдые, командануудые эмхидхэхэ, фестивальда зорюулһан мүрысөөнүүдые, наадануудые хэхэ, значкистнуудые бэлэдхэхэ хүдэлмэри ябуулха шухала. Коллективүүдэй, аймагуудай хоорондо мүрысөө эмхидхэхэ, мүн спортивна бүлгэмүүдые материальна база һайнтай болгохын тула гэшүүнэй түлбэри суглуулгые гуримшуулха.

Ажал хэрэгээ һайса мэдэхэ, эдэбхитэй нүхэд бүлгэмэй хүтэлбэрилхы органуудта һунгагдаха болоно.

Тоосоото-һунгуулиин кампанииие амжалтатайгаар үнгэргэхын тулада комсомольско, профсоюзна организацинууд, хүдөөгэй эдэбхитэд, спортсменүүд хубитаяа оруулха аабза гэжэ найдахаар.

Н. Иванов, «Урожай» гэжэ спортивна бүлгэмэй Бурят-Монголой Республиканска Соведэй түрүүлэгшэ.

„Бэеэ даанхай байдалаа хамгаалгадань арабууд Советскэ Союз туһална"

КАИР, январиин 15. (ТАСС). Узбекскэ ССР-эй Верховно Соведэй, республикын Министрнүүдэй Соведэй болон Узбекистанай Компартиин ЦК-гэй хамтын заседани дээрэ КПСС-эй ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь Н. С. Хрущевой хэлэһэн үгын гадаадын политическэ асуудалда хамаатай бүлэгые Египедэй бүхы газетэнүүд түрүүшынгээ хуудаһанууд дээрэ толилоо. Өөһэдынгөө национальна бэеэ даанхай байдалые болон сүлөөтэ эрхые хамгаалжа байһан Египедые болон бусад араб оронуудые Советскэ Союз дэмжэнэ гэжэ газетэнүүд онсолон тэмдэглэнэ. Советскэ Союз араб арадуудта һайн сэдьхэлэй туһаламжа үзүүлдэг, араб оронууд тушаа ямаршье харша юумэ хэдэггүй гэжэ газетэнүүд бэшэнэ.

«Бэеэ даанхай байдалаа хамгаалгадань арабуудта Советскэ Союз туһална» гэһэн гаршагтайгаар «Аль-Ахрам» газетэ бэшэнэ. «Эйзенхауэрэй доктрина» хадаа Дунда Зүүн зүгһөө англо-французска империализмые түрижэ, тэрэнэй һуурида американска империализмые табиха гэһэн гансахан лэ зорилготой. Дунда Зүүн зүгэй нефтиие, араб оронуудай байгаалиин баялигые империалистнууд булимтаран абана гэжэ Н. С. Хрущев хэлэһые «Аль-Ахрам» газ онсолон тэмдэглэнэ.

Н. С. Хрущевой хэлэһэн үгын хые «Аш-Шааб» газетэ толил Тиихэдээ, «Египедтэ диилдэһэн хойшо британска арсалан нү багатай болобо. Эйзенхауэрэй түс заабол буруу һүрэхэ. Росси Ду Зүүн зүг тушаа ямаршье һанааша гагүй юм. Египедтэ эсэргүү добт го Англиин, Франциин болон И раилиин зүгһөө хэгдээ» гэһэн га шагуудтайгаар бэшэнэ. Египед бүхы араб арадуудай национал хэрэгүүдые Советскэ Союз дэмж гэжэ газетэ онсолон тэмдэглэнэ.

Социалистическэ байгуулалт хэлбэришэгүй бата бэхи байһан т хай Н. С. Хрущевой хэлэһэн үгэн дые «Аль-Гумхурия» газетэ томо илгаруулан толилоо. Советскэ сагай тогтоһонһоо хойшо Совет Союзда эсэргүү али олон доктри нууд зохёогдодог байгаа. Зүгө тэдэ бултадаа буруу һүрөө. Сове скэ Союз сахюур шулуун хабсаг мэтэ һүртэй, хүсэтэй юм, үдэр ер хэ бури хүсэ шадалаа нэмэжэ, аж хыгаа бэхижүүлнэ, арад зоной байдал улам һайжарна гэжэ газе бэшэнэ.

Совет-болгарска худалдаа наймаанай харилсаан

СОФИ, январиин 14. (ТАСС). Совет-болгарска худалдаа наймаанай хэлсээн урагшатайгаар боложо, Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай ба Болгариин Арадай Республикын хоорондо 1957 ондо эд бараа абалсаха тухай протоколдо энэ оной январиин 12-то Софидо гар табигдаба.

1956 онойхидо орходоо эд бараанай эрьесэ горьтойгоор нэмээгдэхэ гэжэ протоколоор хараалагдана.

Болгариин арадай ажахыда шухала хэрэгтэй болодог эд бараа, тэрэ тоодо промышленна болон харгы заһалгын түхеэрэлгэнүүдые, автомашинануудые, шэрэм, хара металлай прокат, үнгэтэ металл, кокс, хлопок, текстильнэ бусад түүхэй эд, саарһа, үтэгжүүлгэ, тэрэшэлэн бүд Советскэ Союз худалдаха болоо.

Болгари хадаа үнгэтэ металлнуудай руда, баржа, тамхи, оёһон ху саһа, гутал, мебель, консервэлһ фрукт болон овощь, шэнэ ба хата һан фрукт, кондитерскэ промы ленностьда хэрэглэгдэхэ үрэ жэм сэй зүйлнүүдые, виноградна ар болон бусад товарнуудые СССР- худалдаха юм. Мүн Болгарида С ветскэ Союзай зүгһөө экономическ туһаламжа үзүүлхэ тухай хэлсэ туйлагдаа. 1957 оной ургасаһаа эх лэн СССР хадаа шэниисэ Болгар да зээлеэр үгэхэ болоо. Болгари ха даа гурбан жэлэй турша соо һуб рюулжа тэрэнэй сэнгыень түлэ юм.

Советскэ талаһаа—Гадаадын х далдаа наймаанай министрын о логшо И. Ф. Семичастнов, Болг риин талаһаа—Гадаадын худалда наймаанай министр Живко Живко протоколдо гар табяа.

Египедэй правительствын указууд

КАИР, январиин 14. (ТАСС). Экономическа комисси байгуулха тухай Египедэй президент Указ гаргаа. Египедэй национальна экономикые (худалдаа наймаан, промышленность, хүдөө ажахы, финанс) хүгжөөлгэдэ туһалха зорилго энэ комиссида даалгагдана.

Экономическа комисси хадаа правительствын зүгһөө ниитын предприятинуудай хүдэлмэрие ударидаха ба хинаха, тэрэшэлэн ороной национальна экономикые дэбжээхэ хэмжээ-ябуулгануудые абалгада правительствын, ниитын болон энгэй организацинуудай хам таараа хабаадаха программа з хёохо юм. Мүн капитальна бари гада мүнгэ һомолхо асуудалнууды энэ комисси шиидхэдэг байха.

Египедэй президентын түрүүлэ гэ доро, оронойнгоо түсэблэлгы асуудалнуудые эрхилхэ дээдэ сове байгуулха тухай Указ, тэрэшэлэ түсэблэлгын асуудалнуудай талаа гүрэнэй министрын түрүүлэлгэ дор ороной түсэблэлгэ хэхэ комите байгуулха тухай Указ мүн лэ гар гагдаа.

Венгриин дээдэ һургуулинуудта заняти эхилээ

БУДАПЕШТ, январиин 14. (ТАСС). Сегедын, Мишкольцын, Печын, Веспремэй дээдэ һургуулинуудта мүнөөдэрһөө занятинь эхилээ. Революцида харша үймөөнһөө уламжалан эдэ һургуулинуудта занятинь таһалдаһан юм.

Будапештын дээдэ һургуулинуу та февралиин 1-һээ занятинь эхилх байна. Гэбэшье мүнөө консультаци нууд болон семинарнууд үнгэргэ дэнэ.

Англиин шэнэ правительство

ЛОНДОН, январиин 14. (ТАСС). Премьер-Министр Гарольд Макмилланай байгуулһан английска шэнэ правительствын состав эндэ соносхогдоо. Шэнэ правительствода дотоодын хэрэгүүдэй министрын болон тамга баригша-лордын тушаалые Батлер, гадаадын хэрэгүүдэй министрын — Селвин Ллойд Финансын министрын—П. Торни рофт, соведэй лорд-түрүүлэгшын-лорд Солсбери дааха болоо. Му бусад министрнүүд томилогдоо.

Лорд Солсбери лорднуудай пала тын хүтэлбэрилэгшэ, Батлер — об щинануудай палатын хүтэлбэрилэ шэ зандаа үлөө.

Эль-Аришһаа Израилиин сэрэгүүд гаража ошобо

ТЕЛЬ-АВИВ, январиин 15. (ТАСС). Синайска хахад арал дээрэхи Эль-Аришһаа Израилиин сэрэгүүд мүнөөдэр гаража ошоо. Эль-Аришда ООН-эй тусхай зэбсэ тэ хүсэнүүдэй отрядууд ороо гэж мэдээсэгдэнэ.

БАРСЕЛОНДОХИ СОБЫТИНУУД

ПАРИЖ, январиин 15. (ТАСС). Автобусуудаар болон трамвайгаар ябаһанай түлөө абтадаг түлөөһэнэй ехээр дээшэлһэнһээ уламжалан үсэгэлдэр Барселондо ехэ үймөөн болоо гэжэ Парижын хэблэл мэдээсэнэ. Городой зон городской транспортда һууххаһаа арсаа. Тиигэжэ бүхэли үдэрэй турша соо трамвайнууд хооһоор ябадаг байба.

Барселоной университедэй медицинскэ болон юридическэ факультедүүдэй студентнүүд үдын хойто тээ манифестаци эмхидхээ. «Эрхэ сүлөө! Франко тонилон ошог! Үгытэй ядуу байдалые саашадаа тэсэхэгүйбди!» гэһэн политическэ уряатайгаар энэ манифестацинь үнгэрөө.

Полициинхид тэдэниие намнан тарааха гэжэ оролдоо, тэдэнэй дундаһаа хүнүүд арестовалагдаа. Гэбэшье, студентнүүд университедэйн гээ байшан соо орожо, өөһэдыгөө ёһотойгоор лэ хамгаалаа. Полициинхидые хирпиисээр болон шу луугаар шэдээ. Полициинхидай дундаһаа шархатаһан хүнүүд бии. Хэдэн студентнүүд арестовалагдаа.

Парижын газетэнүүдэй мэдээсэ һэнэй ёһоор студентнүүдэй буһал гаа дарахын тулада Барселоной гу бернатор Аседо городто полициин хидые олоор асарһан байна.

Иимэ үймөөн Барселондо 195 ондо болоо һэн. Тиигэжэ хүн зоной эрилтээр засагаархид хадаа городой транспортаар ябаһанай тү лөө түлөөһые бага болгохо баатай болоо һэн гэжэ газетэнүүд һа нуулна.

КИНО ХУРСА УДХАТАЙ ХҮХЮУН ФИЛЬМ

Манай республикын кинотеатрнуудта «Карнавалай һүни» гэжэ үнгэтэ, шэнэ кинокомеди гаража эхилэнхэй.

«Волга-Волга» гэһэн алдарта кинокомедиин һүүлээр иимэ энеэдэтэй хүхюутэй комедиие мүнөө хүрэтэр манай киношод үшөөл гаргажа шадаагүй гэжэ сэхэ хэлэхэдэ болоно.

...Заводой Культурын байшан соо шэнэ жэлэй карнавалда бэлэдхэхын эдэбхитэй шанга хүдэлмэри эхилэнхэй. Уранһайханай самодеятельностьдэ хабаадалсадаг залуу хүдэлмэришэд элдэб энеэдэтэй һонин зүйлнүүдые ухаалдин түхеэржэ, зохёон түсэблэжэ байна. Теэд эдэнэй хүхюун шанга хүдэлмэридэнь һаад хэжэ шадаха һайзагай бүдүүлиг, албан хойрог хүн баһал дайралдаһан байна. Иимэ хүнүүд энеэдэ наадые халдабарита үбшэн гэжэ тоолодог, залуушуулай өөһэдөө һанажа зохёоһон зүйлнүүдһээнь, тэдэнэй үүсхэл эдэбхиһээнь айдаг зантай байдагынь мэдээжэ.

Иимэ «ажал ябуулагша» гэхэдэ Культурын байшангай директорэй уялга дүүргэгшэ Огурцов болоно.

Энеэдэтэй наадатай хүнүүдэй образ гайхамшаг бэрхээр гаргажа шададаг алдарта артист Игорь Ильинский Огурцовой ролиие наадана. Фильмын сценариие зохёогшод Б. Ласкин ба В. Поляков энэ геройдоо тон энеэдэтэй, хурса удхатай үгэнүүдые оложо шадаһан байна. «Би өөрөөшье наада энеэдэндэ дурагүй хүм, хүнүүдышье хүхюулжэ байхагүйб» гэһэн эдэ үгэнүүд Огурцовой ямархан хойрог амитан байһыень харуулна. Тиимэһээ Огурцов хамаг бүхы энеэдэтэй һонин, хурса удхатай, шэнэ зүйлнүүдые «хоридог», «зүбшөөдэггүй» зантай. Тиибэшье самодеятельностьдэ хабаадалсаһан хүхюун залуушуул тэрээнэй эдэ бүхы хорилтонуудые шадамар бэрхээр дабан, өөрыень мэхэлжэ, шэнэ жэлэйнгээ карнавалые залуушуулай эмхитэйгээр, хүхюутэй зугаатайгаар үнгэргэжэ шадаһан байха юм.

Албан хойрог хүнэй хооһон шанарые үлэмжэ гүнзэгыгөөр харуулхын тулада Игорь Ильинский элдэб хурса аргануудые оложо шадаһан байна. Жэшээнь, харюусалгата ехэ тушаалдаа дарагдашаһан, айхабтар бүдүүлиг һайзагай энэ хүндэрхүү ноён шэнэ жэлэй концертдэ хабаадагшадаа эрьежэ хаража ябана. Теэд «энэтнай бодото байдалда таарамжатай юумэн гээшэ» гэһэн шалтагаан дурдаад лэ, олонхи номернуудыень хойно хойноһоонь хорино. Жэшээнь, балеринын нюсэгэн хүл хараһаар, мухар ухаатай Огурцов ехэ дураа гутажа; «нюсэгэн хүлнүүдээ харуулжа, советскэ хүнүүдэй зүрхэ сэдьхэл хүдэлгэхэгүйш» гэжэ хэлээд, «энэ хүлыень үгы хэхэ» гэһэн захиралта гаргана. Энеэдэ гаргадаг артистда энеэдэтэй зүйлнүүдынь хорино, һүүлээрнь дүрбэн хүнүүдэй наададаг квартет хараад, «олон болгожо, ниитын квартет гаргагты» гэжэ захирна.

Огурцов-Ильинскиин шарайе харахада, ехэл бүдүүлиг, биб гэнги, дээрэлхүү байхаһаа гадна, заримдаа ухаагүй тэнэг, аймхай болошоод байха юм. Энэ шарайень хараһаар бодото искусствоһаа айдаг, тэрээниие ойлгодоггүй хүн гэжэ хүрэһөөр мэдэжэ болоно. Тиимэһээ Огурцов искусствын хурса удхые мохооруулха, тэрээниие нэгэ янзын тамгатай, юрэнхы шанартай болгохо гэжэ бүхы оролдолгоёо гаргадаг байна.

Игорь Ильинский сатирын хурса шанга хүсэтэй, гүнзэгы шанартай образ харуулжа шадаа. «Волга-Волга» гэһэн алдарта фильм соо тэрээнэй наадаһан суутай Бываловайшье образ, мүн Огурцовайшье образ адли һонирхолтой болоо бшуу.

Авторнууд албан хойрог Огурцовые харааһан, шүүмжэлһэн, һүүлэй һүүлдэ тушаалһаань гаргаһан гэхэ зэргээр «сэхэ руунь» харуулжа элирүүлнэ бэшэ, харин тэрээниие шоглон наадална. Энэнь авторнуудай уранһайханайнь эрхим шадабариие гэршэлнэ. Энеэдэн гээшэ ямар ехэ хүсэтэй байдагыень бидэнэр энэ фильм соо харанабди. Зүгөөр манай зарим авторнууд элдэб эсын дутагдалтай тэмсэхэдээ энэ хүсэтэ зэбсэгые үшөөл хүсэд һайнаар хэрэглэжэ шададаггүйнь гэмшэлтэй.

Манай арад зон бэлиг ехэтэй. Тэдэнэр үнэн сэдьхэлһээ хүхихэ, энеэхэ дуратай юм. Харин иимэ Огурцовууд манай арадай зохёохы эрмэлзэлгые, хүхюун энеэдыень хорихо, хизаарлаха гэжэ оролдоно бшуу. «Карнавалай һүни» гэһэн кинокартинын гол удхань эдэ хоёр хүсэнүүдэй хоорондохи тулалдаан мүн байха юм.

Тус фильм соо олохон залуу артистнууд наадана. Илангаяа артистка Людмила Гурченко гэгшын наадалга тон һонирхолтой. Уранһайханай самодеятельностиие хүтэлбэрилдэг басаганай илдам һайхан зан, бурьялма халуун эдэбхиие тон зүбөөр тэрэ харуулна.

Тэрэшэлэн хирүүшэг илдам зантай монтёрой ролиие наадаһан Ю. Белов, тэрэшэлэн артистнууд Г. Куликов, Г. Юдин болон бусадай наадантай бидэнэр танилсанабди. Тэдэнэр өөһэдынгөө геройе шэнжэ түхэл дүүрэнтэйгөөр, үлэмжэ һонирхолтойгоор харуулха гэжэ оролдонод. Тэдэнэй нааданһаа энэ комеди үлэмжэ ехэ баяртай хүхюун, энеэдэтэй наадатай болоно гэжэ һанамаар.

Тус фильм соо хүгжэм ехээр оролсоно, илангаяа эстрадна болон концертнэ номернууд шадамараар тэрээндэ оруулагдаһан байха юм. Тиимэһээ энээниие хурса сюжедтэй концерт-фильм гэжэ нэрлэхэдэ боломоор.

Тиибэшье, энэ картина соо бага зэргын дутуу дунда зүйлнүүд баһал бии юм. Заводой Культурын байшангай гоёон шэмэглэлгэнь тааруугүй, үлүү гаргажархиһан шэнгеэр үзэгдэнэ, тэрэшэлэн бухгалтерай, библиотекые даагша Ромашкинагай (артистка О. Власова) рольнууд гүнзэгы бэшээр харуулагдана гэжэ һанамаар.

Бүхы дээрээ энэ фильм харагшадай үниһөө хойшо хүлеэдэг, ёһотойл энеэдэтэй хүхюун, баяр түгэлдэр комеди мүн болоно.

Н. Анпилогов.

Редактор Д. Л. ЛОБСАНОВ.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора 46-32, зам. редактора— 32-74, отв. секретаря — 27-37 отделов: партийной жизни, сельского хозяйства — 47 59, пропаганды и переводов — 35-14, культуры и быта, промышленности —34-05, местной информации и писем —24-74, корректорская — 32 67, бухгалтерия 37-33. Для междугородных переговоров — 16.

Н 00323. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак. № 30.